Regd No. [illegible]

[illegible]

102859

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురు వారములందు వెలువడు జాతీయ పత్రిక

★ బాల్యవివాహ నిషేధ శాసనముగతి ★

★ ఆఫ్రికాలో బ్రిటిషువారి పరిపన్ని విజయాలు ★

సంపుటము ౧౪ హైద్రాబాదు-దక్కన్ శా. శ. ౧౮౬౨ విక్రమసం॥మార్గశిర బ॥ ౬ (౨౦-౩-౧౩౫౦ ఫ.) సోమవారము సంచిక ౬౪

ఇటలీలోకి జర్మను సేనలు చేరుచున్నవి

అల్బేనియాలో గ్రీకుసేనల పురోగమనములు

ఇటలీసేనలు వెనుకకు పారిపోవుచుండుట

డిసెంబరు ౧౫వ తేదినుండి ౧౮వ తేదివరకు వచ్చి నవార్తలను పరిశీలించి, అల్బేనియాలో గ్రీకుసేనలకును ఇటాలియను సేనలకును జరుగుచున్న పోరాటములవంటివను గ్రీకుసేనలు క్రమక్రమముగా ... రంగములలోను ముందుకు సాగిపోవుచుండ ఇటాలియను సేనలు వెనుకకుపారిపోవుచున్నవి. ... వాక్యములలో సామాన్యముగా వర్ణించవచ్చును. గ్రీకులు ... స్వాధీనమునుపట్టుకొని నప్పుడు అక్కడ ... ఇటాలియను సైనిక ఖైదీలు, యుద్ధసామగ్రితో ... చిక్కినారు ... పర్వతశ్రేణి పాదమున ... ప్రదేశమును ఇటాలియను సేనలు ఖాళీచేయుచున్నవి. సముద్రతీరమున ... ఇటాలియను సేనలు ... దక్షిణ అల్బేనియాలో ... కిమారా ... పట్టణముల నుండి కూడ ఇటాలియను సేనలు తరలిపోవుచున్నవి. కాని వాటిని గ్రీకులింకను ఆక్రమించలేదు. అయితే వాటిసమీపమునందు తామాక్రమించియున్న ప్రదేశములను ... జారిపోకుండ ... చున్నారు. పోగ్రాడెట్జుకు ఉత్తరమున ఇటాలియను సైనికులు ... అధికముగ ... చుండిన వలన ... చెప్పలేము ...

డిసెంబరు ౧౭వ తేదివాటి వార్తలలోనెల్ల ముఖ్యమైనవి ఇటాలియను సేనల ముఖ్యమూలస్థానములలో నొకటియగు ... ప్రదేశమును గ్రీకులు పట్టుకొనిరనువార్త ... గ్రీకులు ... గ్రీకుసేనలు ముందుకు పోయినవి. ... ౧౭వ తేది నాటి ... రంగములో గ్రీకుసేనలు ... గ్రామము ... పట్టణము ... ఇటాలియను సేనలస్థానములపై ... పోరాటము ప్రారంభించిరి. ... పోగ్రాడెట్జు రంగములో ఇటాలియను సేనలను గ్రీకుసేనలు ముట్టడిచేసినవి. కొన్ని ఇటాలియను సేనలు పారిపోయినవి.

గ్రీకుసేనలకు బ్రిటిషువిమానములు తోడ్పడు చున్నవి. ఇటలీలో సేనలను అల్బేనియాకు పంపించుటకై ఓడలలో ఎక్కించు రేవులలో నొకటియగు "..." పై డిసెంబరు ౧౬వ తేది నాడును, ఇటాలియను ముఖ్యమైన రేవుగు ... వ తేదినాడును బ్రిటిషువిమానములు బాంబులువేసి నష్టముకలిగించినవి.

అల్బేనియాలో ప్రజలు ఇటాలియనులకు అనుకూలురుగాలేక, గ్రీకులకే అనుకూలురై యుండుట ఇటాలియనులదుస్థితికి మరింత హేతువైనది. ... ఇటాలియనులు ... వదలిపెట్టి పారిపోవునప్పుడు ... అల్బేనియనులు ... ఇటాలియనులకు ... కష్టమైన ... ఇటాలియనులచే ... అల్బేనియనులను ... చేయుచున్నారు.

జర్మనుసేనలు ...

... ఎక్కువమందియున్నారట, ఇవి ఇటలీకి అల్బేనియాలో గ్రీసుతో పోరాటములో సహాయపడుటకో, లేక లిబియాలో బ్రిటిషువారితో పోరాటములలో సహాయపడుటకో యను ప్రశ్నను గురించి రూటరు ... చర్చించి, ఈరెండును ఉద్దేశ్యములు కావచ్చుననియు, మధ్యధరాసముద్రంలో జలాంతర్గాముల ఒత్తిడిని బ్రిటిషువారిపై ఎక్కువచేయదలచి ఈసేనలను పంపుచుండవచ్చుననియు ఊహించుచున్నారు.

ఆఫ్రికాలో బ్రిటిషువిజయములు

ఇటలీలో గ్రీకుయుద్ధముతర్వాత యిపుడు ప్రాముఖ్యము వహించుచున్న సంగతి ఆఫ్రికాలో ఇటలీతో బ్రిటిషువారు చేయుచున్నయుద్ధము. డిసెంబరు ౧౫ వ తేదివాటికి బ్రిటిషుసేనల అగ్రభాగము ఇటలీసేనలను వారిప్రదేశమగు లిబియాలోనికే త్రోసివేసి ... అయినను అప్పటికి ఈజిప్టుసరిహద్దుకు లోపల ... సోలమ్ వద్ద పోరాటము సాగుచుండినట్లు ... డిసెంబరు ౧౬ వ తేదినాడు బ్రిటిషుసేనలు "సోలమ్" ను, "కాపుజో" ను వశపరచుకొనెను. ఈ "కాపుజో" లిబియాలో సరిహద్దునుండి కొన్ని మైళ్ళదూరంలో ఉన్నది. ఇదే ౧౬ వ తేదిన బ్రిటిషుసేనలు లిబియాసరిహద్దువద్ద ఇటలీసేన లుండిన మూడురక్షణస్థానములనుకూడ పట్టుకొనినవి. వాటిపేరులు ... ఫోర్టు ... కాపుజో పట్టుకొన్నతర్వాత బార్డియా ప్రాంతములో పోరాటము ప్రారంభమయ్యెను. డిసెంబరు ౧౭ వ తేదినాటికి బార్డియానుండి టోబ్రుకుపోవు రోడ్డును ఛేదించినవి బ్రిటిషుసేనలు ... చిక్కి ... టోబ్రుకువైపు ... ప్రారంభించెను ... బ్రిటిషు ... తోడ్పడు చున్నవి.

సిడీబారాని ఆక్రమణతర్వాత లెక్కపెట్టగా ౩౦ వేల ఇటాలియను సైనికులు, ... ఖైదీలుగ చిక్కిరని అప్పటికి తెలిసినట్లు డిసెంబరు ౧౬ వ తేదినాటివార్తలప్రకారం ...

... ము పెంపడిసంఖ్య ౩౧౦౦౦ ను, రెండవది ౧౭ ...

సిడీబారాని విజయముతర్వాత ఆఫ్రికాలో ఇటలీవారి సైనికస్థానాలందు ఇతరచోట్లకూడ బ్రిటిషుసేన ఉత్సాహముతో విజృంభించు చున్నవి. ... బ్రిటిషు ... సేనలు ... ఇటాలియను ముఖ్యసేనలపైకిపోయి దెబ్బకొట్టి ఆరేడు సైనిక ఖైదీలను, యుద్ధసామగ్రిని పట్టుకొనుచున్నట్లు డిసెంబరు ౧౬వ తేదినుండి ౧౮వ తేదివరకు వచ్చిన వార్తలవలనకూడ తెలియుచున్నది. ఇదేవిధంగా ... బ్రిటిషుపక్షాన ... ఉత్సాహము ఇటాలియను ముఖ్యసేనలకు ... విజృంభించినది. ... ఇటాలియను సేనలపై ... దెబ్బలుతీయుచున్నారు.

పశ్చిమఎడారిరంగంలో, ... సరిహద్దు ప్రాంతంలో పోరాడుచున్న బ్రిటిషు సేనలపనిని తేలికచేయుటకై బ్రిటిషువిమానములు శత్రుసేనలు, శత్రువిమానములు, శత్రువుల ఆహారపదార్థములు, యుద్ధసామగ్రి ... చోట్లపైనను, శత్రువులు ఎక్కడెక్కడికిపోవచున్నారో, ఆమార్గములపైనను, శత్రునౌకలుండునావోటములపైనను బాంబులనువేసి శత్రువులకు అధికనష్ట...

హైదరాబాదు యుద్ధసహాయ నిధి

హైదరాబాదు(దక్కన్)విమానముల ... నిధికి ... వ తేదివరకు వచ్చిన ... రూపాయలు. ... మొత్తము ... వ వరకు హాలి రూ ... అన్నిటిమొత్తం హాలి రూ ... లు, కల్దారు ... లు హైదరాబాదుయుద్ధసహాయనిధికి జమకట్టబడెను

... ములకు కలిగియున్నవి. ఈ దాడుల నన్నిటిని వరుసగా పేర్కొనుటయనిన చాలచోటు నాక్రమించును కొబట్టి, వాటిలో ఎక్కువనష్టమునకు కారకములైన కొన్నిదాడుల సంగతి చెప్పినను చాలును. ౧౪వ, ౧౫వ తేదులలో దాడులవల్ల ఘోరనష్టము ఇటాలియనులకు కలిగెను, ట్రిపోలిరేవులో రెండు ఇటాలియను ఓడలకు దెబ్బలుతగిలినవి. ౧౪వతేదిన మొత్తము ... ఇటాలియనువిమానములు ఈ దాడులలో నాశనము చేయబడినవి. ఇంకను ... ౧౫వ తేదిన ... ఇటాలియనువిమానాలు క్రిందకూల్చబడినవి ౧౬వ తేదీ. లిబియా సముద్రతీరమందు ఇటాలీయను సేనల మూలస్థానాలలో నొకటియగు బెంఘాజీదగ్గర బెనినా ... విమానాశ్రయమునకు చాలగొప్పదెబ్బతగిలెను. అక్కడ ౧౫ ఇటాలీయనువిమానముల నాశనముచేయబడిన ... అల్బేనియాలోని ...

బాంబులు వేయుటకై పోయిన ఒకవిమానము తప్పితే తక్కిన బ్రిటిషువిమానములన్ని నష్టము కాలేదు. ఇటలీవారివిమానాలు మాల్టాపైన ౧౫వ తేదులలోను, అలెగ్జాండ్రియాపై డిసెంబరు ౧౭వ తేది ఉదయమునను బాంబులు వేసినవిగాని నష్టములుకలిగింపలేక పోయినవి.

(౧౦వ పేజీ చూడుడు)

హిందూ ధర్మమును విడిచినవారు ఎరల హిందువులు కాజాలరా?

రఘునాథ భయంకరాచార్యులు

"సేటిఫీజీ ద్వీపము" అను పుస్తకమును రచించిన బోర్గణాతన మహాశయుడు హిందూధర్మమును గూర్చి యిట్లు వ్రాసినాడు.

"ఎప్పటివరకైతే హిందువులు వేదధర్మము, భగవద్గీత, రామాయణము, మహాభారతము మొదలగు గ్రంథములందు అప్పటివరకు హిందూదేశము యితరదేశములయందు కలసిపోదు."

జావా, బోర్నియో మొదలగు ద్వీపములయందలి హిందువుల ప్రాశస్త్యము

జావాద్వీపము - "స్టాంఫర్డు రాఫిల్" అను మహాశయుడు దీనికి జావాద్వీపమని పేరిడెను. అచ్చటి భూగోళ శాస్త్రమునందు Djawa అని వ్రాసిరి. ఇది ఉచ్చరించునప్పుడు D అను అక్షరము లోపించును ... మహారాజయిన ... సైన్యమునిచ్చి అచ్చటకు పంపెను. ఆతడా ద్వీపమును జయించి తన రాజ్యమును స్థాపించెను. చైనా యాత్రికుడు ఫాహియాన్ ... భారతదేశపర్యటన ... జావాద్వీపము ... పర్యటనము ... హిందువుల రాజ్యము ...

దీనికేమి అర్థం

... సందర్భము లోని ప్రసంగములో ఈ క్రింది పద్యము కలదు.

...
తాడిఫలంబు గొనుట పడుచు ...
... మొసమును గొనుట

ఈ పద్యములో "తాడిఫలము గొనుట" "మొసము గొనుట" అను పదాలకర్థమేమి పండితులు నిర్ణయించి తెలుపగలరు.

... స్థాపించిరి. మహమ్మదీయులచే బలాత్కారముగా చేయబడిన మహమ్మదీయులు హిందువులతో ఇట్లు ప్రార్థించిరి "మేము ముస్లిములుగా ... మాకు స్వేచ్ఛలేదు ... హిందూమతము ... అవలంబించెదము" అని ప్రార్థించిరి ...

"ఒకపర్యాయము హిందూధర్మమును వీడినవారు మరల హిందూధర్మమందు ప్రవేశింపరాదు" అని తెల్పిరి. ఆ పరిణామము చే అధిక జన సంఖ్య ... ద్వీపమందు ... రాజపుత్రులు హిందూనామధేయములగుట అభిమన్యుడు, రామదేవ, కృష్ణ ... పేరుగల ... ముస్లిములని ...

గురుకుల విద్యాలయము

హైదరాబాదు

ఈ విద్యాలయము హైదరాబాదుకు సుమారు ౫ ఉ మైళ్ళదూరమున అనంతగిరి దేవస్థాన సమీపమున ఉన్నది. అచ్చట ఒక గోశాల, వ్యాయామశాల, చికిత్సాలయము విద్యాలయము ముఖ్యమైనవియున్నవి.

అచ్చట హిందీ సంస్కృతము, ఇంగ్లీషు ఉర్దూభాషలలో విద్య నేర్పబడుచున్నది. విద్యార్థులు సుమారు ౬౦ మంది యుందురు. వీరంతా ... వరకు వయస్సుగల వారే ... ఆంధ్రభాషలో బోధనలేదు ... ఉపాధ్యాయులున్నారు. ఉదారస్వభావులగు ... ధనవంతుల విద్యాలయము ... వ్యాయామశాల సహాకారిగాయున్నది ... ఆయుర్వేద వైద్యాలయమున్నది.

ప్రత్యేకశిక్షణలేదు ... కొన్ని రాటాలు కూడ యున్నవి ...

ఇట్లు

రఘునాథ భయంకరాచార్య

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద విద్యాపీఠపరీక్షలు

వైద్య విద్యార్థి పరీక్షలు (వైద్యవిద్వాన్) ... వరకు బరంపురం, వాలకొండ, విజయనగరం, పిఠాపురం, తణుకు, ఏలూరు, బెజవాడ, గుంటూరు, ... ఒంగోలు, ... హైదరాబాదు కేంద్రములయందు జరుగును. దరఖాస్తులు ... విద్యాపీఠపరీక్షా కార్యదర్శిగారికి ... లోపల పంపవలెను.

వివరములకు —

వైద్యవిద్వాన్

కృష్ణవర్ధనరావు

పి, ఆర్ ఏ కె

... పరీక్షాకార్యదర్శి,

బెజవాడ ఆయుర్వేదవిద్యాలయము

ఓరియంటల్ గవర్నమెంట్ సెక్యూరిటీ లైఫ్ అష్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

౧౯౩౭ - ౩౮ సం॥ ముల వాల్యుయేషన్ నివేదిక

ఈ నివేదికలో ముఖ్యముగా కనబడు విశేషమేమనగా, ౧౯౩౯లో యుద్ధము ప్రారంభమగుటచే కంపెనీవారికి వచ్చెడి క్రొత్త వ్యాపారము కొంత తగ్గుటవల్ల ... చేయబడిన వాల్యుయేషన్ నివేదికలో (౧) జారీచేయబడిన పట్టాలసంఖ్య (౨) భీమా చేయబడిన మొత్తములు, (౩) వాటిపై కిస్తీలు. వీటి మొత్తము ఏరేటు ప్రకారము క్రమముగా హెచ్చుచుండెనో ఆరేటు ... వరకు కొద్దిగా తగ్గెను ... కిస్తీలు ...

ఈ నివేదిక కాలములో కిస్తీలవల్ల వచ్చినఆదాయము ... ఇదిపూర్వపు నివేదికకంటె ... వడ్డీలవల్ల (ఆదాయపుపన్ను పోను) వచ్చిన మొత్తము ... ఇదిపూర్వపు నివేదికలోని మొత్తంకంటె ... ఎక్కువ హెచ్చు.

పూర్వనివేదికలో ... ఉండినఖర్చు ఇప్పటి నివేదికలో ... తగ్గినది. ఇంకా పూర్వనివేదికలతో పోల్చినచో తగ్గుదలరేటు కొద్దిగా పడినట్లు కనిపించుటకు కారణము యుద్ధమువల్ల క్రొత్తవ్యాపారము తగ్గుటయని తెల్పబడినది.

ఇక క్లెయిములు పట్టాదారులకు చెల్లించిన మొత్తముల లెక్క పూర్వనివేదికలోకంటె ఎక్కువగా నేయున్నవి. అందులో ఈ హెచ్చుదల రేటు ... క్లెయిముల విషయంలో ఇంకను హెచ్చుగానున్నది. ఇది కంపెనీస్థితికి బలమునిచ్చునంగతియే.

ఈ కంపెనీడబ్బు ఎక్కువగా భారతప్రభుత్వమునకు అప్పుగా యివ్వబడినది. వడ్డీలరేట్లు క్రమక్రమంగా తగ్గినట్లు చూపబడినది, అందువల్ల వడ్డీరూపంగా కంపెనీకివచ్చే ఆదాయం ... తగ్గబట్టినది.

క్లెయిములవారలకు డబ్బు చెల్లించేదానికై ఏర్పాటుచేసిన నిధియు, ఇతర రిజర్వు నిధియు కలిసి పూర్వనివేదికలో ... నుండి తర్వాతనివేదికలో ... అకు హెచ్చినది.

యుద్ధకారణమువల్ల పరిస్థితులు సంకటముగా ఉన్నందువల్ల పట్టాదారులకు ఇచ్చే బోనసు తగ్గించుటకును, కంపెనీ వాటాదారులకు "నగదుబోనసు" ఇవ్వకుండుటకును అక్చువరీగారు శిఫారసు చేశఒడినది

ఓరుగల్లు జిల్లా ఆంధ్రజన సంఘము

మహబూబాబాదులో తేది ౧-౨-౩-౧౩౫౦ ఫస్లి నాడు పైసంఘ కార్యకారిణీసభ సమావేశమై క్రిందితీర్మానముల నామోదించెను.—

జిల్లాసంఘమునకు నిధి సమకూరలేదు కావున ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షుల పర్యటన సందర్భమున ఆయా తాలూకాసంఘములే వ్యయముల భరించి యున్నవి గాన పాల్వంచ తాలూకావారు అదే సందర్భమున ఇచ్చిన ముప్పదిరూపాయిలు అచటి పర్యటనమునకై వ్యయమైనవి కావున ఆతాలూకా సంఘమువారు అన్ని సంఘములతో బాటు చెల్లించుటకు కోరబడిన రు౧౦౦|౦ వేరె చెల్లించవలసియుండురని తీర్మానించబడుచున్నది.

ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షుని పర్యటనసందర్భమున ఆయాప్రదేశములందు సభ ఎంపబడిన విజ్ఞప్తుల ను అనుసరించి తగుచర్యజరిపి త్వరలో పర్యవసానము తెల్పుటకు స్థాయిసంఘమువారిని ప్రార్థింపవలెను.

ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షుల పర్యటనసందర్భమున స్థాపింపబడిన క్రింది తాలూకా సంఘములకు జిల్లాసంఘముపక్షమున కృతజ్ఞతలందుకొనుటకు తీర్మానింపనైనది:—

(౧) పాఖాల (స్థాపితము ౨౫-౧-౧౩౫౦ ఫ)
(౨) ములుగు „ ౨౬-౧-౧౩౫౦ ఫ.
(౩) ఇల్లెందు „ ౨౮-౧-౧౩౫౦ ఫ.

ప్రతి తాలూకాసంఘము కనీసము వేయిమంది సభ్యులను చేర్చుటకును, మాస నివేదికలు క్రమముగా జిల్లాసంఘమునకు పంపుటకును (ప్రతి ఉర్దూనెల ౫వతేదిలోగా) తాలూకా సంఘములు తమ ఆదాయమునుండి సగము జిల్లాసంఘమునకు పంపుటకుగాను, తాలూకాసంఘములన్నియు క్రమపద్ధతిని జిల్లాసంఘముతో జతపర్చుకొనుటకును కోరబడునటుల తీర్మానించబడినది.

ఓరుగల్లుజిల్లా ప్రసమాంధ్ర మహాసభాహ్వాన సంఘమునకు ప్రథమ ప్రయత్నమైనను తగువిరాళములరాబట్టుకొని సభను జయప్రదముగా జరిపినందుకు జిల్లాసంఘముపక్షమున కృతజ్ఞత తెలంపుకొనవలెను.

ఓరుగల్లుజిల్లా ద్వితీయాంధ్రమహాసభను మహబూబాబాదు తాలూకాలో జరుప నుద్దేశించి మహబూబాబాదు ప్రముఖులు ఆహ్వాన సంఘము నేర్పరచి జిల్లా సంఘమునకు తెలిపియున్నారు. వారి యాహ్వానమును ననుసరించి మహబూబాబాదు తాలూకాలో జిల్లామహాసభ జరుపుటకు అనుమతిని తెలుపుతూ త్వరలో స్థలనిర్ణయముచేసి తెలుపుటకు ఈసభవారు ఆహ్వాన సంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

అధ్యక్షులఎన్నిక అన్ని తాలూకాసంఘములు, పురసంఘ, ఆహ్వానసంఘముల అభిప్రాయానుసారము జరుగవలసియున్నది. కావున నేడు సమావేశమైన సభ్యుల క్రిందిపేర్లు అధ్యక్షపదవికి సూచించుచున్నారు. కాని తాలూకా, పుర ఆహ్వానసంఘముల అభిప్రాయములను త్వరలో జిల్లాసంఘమునకు తెలియపరచుటకుగాను ఆయా సంఘములు కోరబడుచున్నవి. (౨౫) బహమన్ ౧౩౫౦ఫ. లోగా సమాధానము రావలెను

౧. శ్రీయుత మాదిరాజు రామకోటేశ్వర రావుగారు, ౨. పర్చా రంగరావుగారు.

బాధ్యతగల ఆంధ్రోద్యమ కార్యకర్తలు తమ శక్తిసామర్థ్యములను ఆంధ్రోద్యమవ్యాప్తికై కేంద్రీకరించుటకు కోరబడుచున్నారు.

అష్టమాంధ్ర మహాసభాహ్వాన ప్రయత్నముల చురుకుగా చేయుటకు ఓరుగల్లుపుర తాలూకా సంఘమువారు హెచ్చరింపబడుచున్నారు.

నేటిసభ నాహ్వానించిన మహబూబాబాదు తాలూకాసంఘమువారికి ఆతిథ్యమిచ్చిన శ్రీకొమరగిరి వేంకటేశ్వరరావుగారికి కృతజ్ఞతలు సమర్పించుచు సభ ముగించనైనది.

ఇట్లు
ఆవంచ వేంకటరావు
కార్యదర్శి.

—

ఆత్మహత్య

జిల్లాకరీంనగరం, తాలూకా జగిత్యాలమహాల్ ఎర్రిమములపల్లిలో రెడ్డి పెద్దలకాలు అనే అతనిభార్య నర్సమ్మ అనేపేరుగల ఆమెశరీరం మంటల తెరోగమునకు తాళలేక ౧౬ ఆజూర్ ౧౩౫౦ఫ గురువారము యీవూరికి వాయవ్యమునవున్న కస్తూరిదుబ్బరాజం అనెఅతని చేదూనుబావిలోపడి మరణించెను. అదేరోజు మొకద్దంలో త్యాలిఅయిన గొల్లరామయ్యగారు రిపోర్టు యీవూరికి ఠాణాఅయిన ధర్మపురికిపంపించినారు మరునాడు ౧౨ ఆజూర్ ౧౩౫౦ ఫ. శుక్రవారం పదిగంటలకు పోలీసుమొహరిర్ గారు వచ్చి పంచనామాచేసి వ్రాసుకొనిపోయినారు.

—

యెల్లారెడ్డి

తాలూకాదారురాక

(౭-౨)

౧౧ బహమన్ న ౧౩౫౦ ఫ వాల్గు గం టలకు ఇక్కడికి మెదకుజిల్లా తాలూకదారుగారువచ్చి గ్రామప్రజలను సమావేశపరచి స్థానికత హశీలుదారు మరియు మహమ్మదు మహసర్ వకీలు మరియు పోదిరిపంతులుగార్లు యుద్ధము ఎందుకుజరుగుచున్నదియో కానిపూర్తివివరములతో ధపరచు మన బ్రిటిషువారికి జయముకల్గుటకై ఎల్లప్పుడు మనముకోరవలెనని అట్టిదానికి మనము సర్వశక్తులతో సహాయపడవలెనని ఉపన్యాసములు సలిపిరి. మరియు వకీలుగారు గ్రామవ్యవహారవృద్ధి మరియు రాజబాటలు విశాలపరుచుటకై శ్రద్ధతో తాలూకా బాసుసాహెబుగారికి మనవిచెసికొనిరి వారుకూడా హుకుము జారీచేయించగలవనిచెప్పిరి

—

కష్టహస్తలు

హిందూహాస్టలుగామార్చవలెను

ప్రస్తుతము ఖమ్మంహైస్కూలునందు చదువుకొనువిద్యార్థులలో చాలాభాగము పరగ్రామముల నుండివచ్చి చదువుకొనువారె, ఈ గ్రామమందు వసతులుచాలినంతగాలేనందున హిందూవిద్యార్థులవేసట చాలాయిబ్బందులు పడుచున్నారు.

కమ్మహాస్టలుపరిపాలకవర్గమువారికి పోయిన సంవత్సరము ఒకదరఖాస్తుద్వారామనవిచేసుకొనియున్నారు గాన యిప్పటికైనను వారుదయయుంచి, హిందూహాస్టలుఅని పేరుమార్చుచు బ్రాహ్మణ, వైశ్య క్షత్రియాదివర్గములవారికిగూడా వసతులుకల్పించుటకు ప్రయత్నం చేయగలందులకు ప్రార్థన.

ఇట్లు,
ఖమ్మం
దిll౧౫-౧-౨-౫౦. } యస్. పాపారావు.

—

మిరియాలగూడెము

వైశ్యవర్తకసంఘముదుస్థితి—ధర్మాదాయం జల్సాలకేనా?

వైశ్యవర్తకసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ చిల్లమచర్ల వెంకటప్పయ్యగారు పరమపదించినవలన ఇచ్చటివైశ్యులునూతనఅధ్యక్షుని నెన్నుకొనక వాగ్వాదించెకొట పాడించెపాటవలెనున్నది. వైశ్యవర్తకసంఘమువారి ఏర్పాటుప్రకారము ఏగుమతి దిగుమతిసరుకులపైన ధర్మాదాయము కొన్నిసంవత్సరములనుంచి వసూలుచేయుచున్నారు. సంవత్సరమునకు దాదాపు వెయ్యిరూపాయిలకుపైన వసూలుఅవుచున్నది. యింతవరకు ఏదాయసంస్థనైనను నిల్వలేదు ఇంతపెద్దమొత్తము వసూలుచేయుచేమి యింతహీనముగా నిలువవుంచుచేమని కొందరికిఆశ్చర్యముగలుగకమానదు. మరియు యిట్టిదాయమునుంచి కొందరుపెద్దలుకూడి పోలీసులకని రంజానుపండుగఇనాములు, ఎవరైన అఫీసరు తబాదిలాఅయితే కేటప్పుడు. వారికివిందుకొరకు వచ్చిఎవరైనఅడిగినచో యీపెద్దలు ధర్మాదాయమునుంచి దయయిచ్చుచున్నారు యితరుల గ్రామజనులనుంచి ధర్మఖర్చువసూలుచేసి యీవిధముగాఖర్చుచేయుట చాలావింతగానున్నది కావున యిప్పటినుంచియైనను పైవిధము గాఖర్చుచేయక ధర్మఖర్చుఅన్నఅర్థమునకుచెందుతుందో నిష్పక్షపాతముగా ఆలోచించి ధర్మాదాయధర్మలకొరకు వినియోగించగలరని కోరుచున్నాను.

ఇట్లు,
శింగిరి కొండలచ్చయ్య
౧-౨-౩-౫౦ ఫ.

—

సదాశివపేట

(ఒ. వి.)

౨౭-౧౦-౪౦నాటి గోలకొండ పత్రికలో ప్లేగుటీకాలనిర్బంధము విషయములోనొకవార్త ప్రకటింపబడియుండెను. అందు మెదకుజిల్లా దొరాడాక్టరుఒకవర్తకుని పోలీసువారికప్పించినవార్త వ్రాయబడెను దొరాడాక్టర్ అనుటలో అపోహకుతావిచ్చినది. సంగారెడ్డిలోనుండినట్టి డాక్టరుగారికి దొరా డాక్టరందురు. కాని పైన్నెగుటీకావార్తలో తెలుపబడిన డాక్టరుగారు పేల్లు యిస్పెక్టరుహోదాకలవారు. వారుదొరా డాక్టరు కారుఅనిస్పష్టము. అందుచేత ఈసవరణ ప్రకటింపవలసినది

—

ఖమ్మం

హైస్కూలు విద్యార్థులసమ్మె

(ఒకవిలేఖరి)

బహమన్ ౫వతేది ఆదివారమున కొందరు విద్యార్థులు తరగతిలో ఏదోఒకగంటయందు లేరను కారణముచే హైస్కూలు హెడ్ మాస్టరుగారు సుమారు ౧౬ మంది విద్యార్థులపేరులనుకొట్టివేసినారట అందుపైమరుసటిదినమున హిందూ ముస్లిం విద్యార్థులందరును పాఠశాలకుపోకుండసమ్మెజేసిరి మరియు అమరునమున తమకోరికల నొకఅప్లికేషన్ పూర్వకముగామనవిచేసుకొనిరట, ప్రత్యుత్తరమేమియు చెప్పలేదు గాని వరుసగాఁమూడా సమ్మె జరిగినది

ఈ ప్రకారముదు జిల్లాటోర్నమెంట్సు ౯వ బహమన్ నుండి జరుగుచుండుటచే ౯వ బహమన్ నుండి పాఠశాలలకు సెల్లుమండిరని తెలియుచున్నది.

—

ప్రకటించబడని వ్రాతలు

ఈక్రింది విషయములనుగూర్చి మాకుచేరియున్న వ్రాతలను ప్రకటింపజాలనందుకు విచారపడుచున్నాము:—

౧ శ్రీశైలమహాక్షేత్రం.
౨. "వక్కి కోమలవాణి యీ దివ్యవాణి" (పద్యాలు)
౩. దత్తాత్రేయజయంతి (ఇందేమియు విశేషం లేదు)
౪. తమాలాఫీసు నిర్ణయం (ఇందులో ఎట్టివిశేషముగానిలేదు)
౫. యువతీవివాహవిషయ పర్యాలోచనము.
౬. కరీంనగరం తహశీలకచ్చేరీలో దౌర్జన్యము.
౭. కారుపాను జాగీరు ప్రజలదురవస్థ (అన్నియు వ్రేలిముద్రలే)

—

గోలకొండపత్రిక

విక్రమనామసం॥ర మార్గశిర బ॥ ౯

సోమవారము

పూర్వాచార శాసనసభ

మన హైదరాబాదు రాష్ట్రానికి ఒక శాసనసభ అనేదిఉన్నది. అది విచిత్రమగు శాసనసభ. సభ్యులు ౨౨ మంది. అందు ౬ మంది ప్రతినిధు లనబడుతారు. తక్కినవారు ప్రభుత్వ సభ్యులున్ను ప్రభుత్వానికినచ్చినవారై వారిచే నామకరణము పొంది సభకు పోయి కూర్చున్నవారు. ఆరుమంది ప్రతినిధులున్నారు కదా వారున్నూ ప్రజాప్రతినిధులుకారు. వర్గాల ప్రతినిధులు. ఆవర్గ ప్రతినిధులున్నూ తమ వర్గానికి పూర్తిగా ప్రాతినిధ్యము వహింపరు. తమ వర్గములో ఉత్తమ దర్జాలోను, ధనికులుగానునుండు కొందరికి మాత్రమే ప్రాతినిధ్యము వహింతురు. వకీళ్ల పక్షాన ఇద్దరైతే వారు మొదటి దర్జావకీళ్ళకే ప్రతినిధులు. రెండవ మూడవ దర్జావకీళ్ళకు ఛందకమిచ్చే అధికారము లేదు. ఇక జాగీర్దారు ప్రతినిధులున్నూ ౬,౦౦౦ రూపాయలపై బడిన ఆదాయము కల జాగీర్దారుల పక్షాననే ప్రతినిధులగుచున్నారు. మరి వర్తకుల పక్షానకూడా అంతే. (బహుశః) హైదరాబాదునగరములోని పదిమంది వర్తకులుచేరి 'గుడిగుడిగుంచంగా' ఈఘనుని నెరవేర్చుతారు. ఇట్టి శాసనసభ సంవత్సరానికొకమారు ఉగాది వచ్చినట్లుగా సమావేశమౌతుంది సంక్రాంతిపండుగవలె (అదింకూ తమద్యనే) మూడుదినాలు జరుగుతుంది. ఈ సమావేశ ఫలితములే శాసనాలౌతవి. కొన్ని సందర్భములలో వీరికీ శ్రమకూడ అంతగా లేకుండా మన బాబె హుకూమతువారే స్వయంగా కొన్ని శాసనాలు దస్తూరుల్ అమల్ అనుపేర చేసివేసి ప్రకటించుతూ ఉంటారు.

ఇట్టి మన శాసనసభలో బాల్యవివాహ నిర్బంధక శాసనం ఎత్తివేయబడింపంటే. అదిమాకు ఆశ్చర్యంకలిగించలేదు. అందుచేతనే మేమిదివరకే రెండు మూడుమారులు సూచనగా అనుకుంటూ పలికియేయున్నాము. ౮-౭-౪౦ తేదినాటిమా సంపాదకీయంలో ఇట్లు వ్రాసినాము

"సజాతులు తమకృషిఫలితంగా బాల్యవివాహనిషేధ శాసనాన్ని పడగొట్టించి రెుత్తివారవేయించితే వా. శ్రమకు ఎక్కువ శ్రద్ధకు మేమున్నూ సంతోషింతుము. దేశములో ఇంకను ప్రబోధము కాలేదని తెలుతుము. ఈ బాల్యవివాహమున్నైనచే హిందువుల అభివృద్ధి ఆధారపడలేదు హిందువుల పతనాని కన్ని అంశాలు అంగోపాంగాలు కార్యకలాపాలు కారణలో అవన్నీ సిద్ధమైనవి. అట్టివాటినికూడ మా సనాతన సోదరులు అంతఃకరణమునే సాంఘికముగా చేసకొని హిందువుల భావి భాగ్యోన్నతికై పాటుపడుదురుగాక"

శాసనసభలోని వాతావరణాన్ని గమనించియే శ్రీ మందుముల నరసింగరావుగారుకూడా తమ చిత్తుశాసనంలో స్త్రీవయోనిర్ణయము౧౪సం॥లకు ౧౩ సం॥కున్నూ అటన్నీచాలక ౧౨ నుండి ౧౧ వరకు దించినట్లు వ్యక్తమయ్యేను. అందుచేతనే మొన్ననే ౧౬-౧౨-౪౦ నాడు మేము మా సంపాదకీయములో ఇట్లు వ్రాసితిమి:

"తమ చిత్తుశాసనానికి శాసనసభలో అత్యంతశేషపోశే ఉపసంహరించు కొనవచ్చును........ఈనాడుకాకున్న మరొకనాడు ప్రజాభిప్రాయము కోరినవాడే ఈశాసనం తేవచ్చును."

మేము అదేపై సంపాదకీయంలో మరొక ప్రశ్న వేసియుంటిమి. కేవలహిందూ శాసనంపై మునల్మానుసభ్యులు అభిప్రాయం ఇయ్యవచ్చునా అని. ఇట్లెందుకంటిమనగా మన పూజ్యప్రధానామాత్యులు ౩ వంద్లక్రిందటనే ఒక నియమమును ప్రసాదించియుండిరి. ఒకేమతస్థుల కుసంబంధించిన శాసనాలలో ఇతర మతస్థులు తటస్థులుగా ఉండుట ఉత్తమం అని వారు సెలవిచ్చియుండిరి. ఆ యాజ్ఞ యిపుడెక్కడపోయెను. దానిని ఇప్పుడుమన శాసనసభ వారు ఏల గౌరవింపకపోయిరి? వారీయాజ్ఞనుమరచియుండిరా? మరచియుంటిరని సాకు చెప్పకుండుటకై శ్రీ మందుముల నరసింగరావుగారు ఛందకముల (ఓట్ల) నిచ్చుటకుపూర్వమే దానినొక్కి నొక్కి చెప్పియుండిరికదా? మనపూజ్యులు నిర్ణయించిననూత్రాలనుమనపెద్దలే ఉల్లంఘించితే కంచెయే చేనుమేసినట్లుండును! శ్రీ నరసింగరావుగారు గంటకొట్టినట్లుగా ఇట్లు ముస్లింసభ్యుల మొదలించియుండిరి.

"ఇచ్చట ౫ మంది హిందూసభ్యులును ౧౧ మంది ముస్లింసభ్యులును ఉన్నారు. ముస్లింసభ్యుల కీశాసనము తమ మతానికి తమ అంతఃకరణానికి ఒప్పనిదైనదిగా నుండిన తప్పకుండా వ్యతిరేకోటు ఇయ్యవలసియుండును. లేదా తటస్థులుగానైనా ఉండవలెను."

రావుగారి కోరికప్రకారం తటస్థులుగా ఉన్న ముగ్గురిముస్లింసభ్యులకు మా ధన్యవాదములు. మరితక్కినవారి తర్కాన్నే మనవలెనో తెలియకున్నది.

సభ్యుల ఛందకాలను విడదీసి పరీక్షించితే కొంతతమాషా కనబడుతుంది. "మేము నిజంగా తటస్థులము" అనిచెప్పిన సభాకార్యదర్శిగారున్నూ ప్రభుత్వసభ్యులున్నూ శాసనానికి వ్యతిరేకులుగా వోట్లనిచ్చినారు! హిందూశాసనముపై ఈనాటి వాతావరణములో మునల్మానులు వ్యతిరేకంగా ఓటిచ్చుట మాకాశ్చర్యంకలిగించదు. అందొక మునల్మానుసభ్యుడు చట్టశాసనానికి అనుకూలంగా ఓటిచ్చుటయే ఆశ్చర్యం!! హిందూసభ్యులలో ఇద్దరు ఈచిత్తుశాసనానికి వ్యతిరేకంగా అభిప్రాయమిచ్చుటకూడా మాకాశ్చర్యం కలిగించుటలేదు. వారుభయులును అనుభవమునుబట్టి క్రమాభివృద్ధి[?] నిషిద్ధించాటకులలో నివాసకాముకదా అని ఒకసంతోషము మాత్రము ప్రజలకు కలుగగలదని విశ్వసింతుము.

ప్రజాభిప్రాయము ఈశాసనానికన్నతి సేనంగా ఉన్నదేమన మేము చీనిచిత్రోచనేయవలెనని అభిప్రాయ మిచ్చుచున్నాము. సభాకార్యదర్శిగారుచెప్పి ఒక నూతనసూత్రమును, ఒకనూతనవిధానము ఏర్పాటుచేసినందులకు వారికి సమాధన్య

వృత్తివిద్యలు: విద్యాపీఠంపనికాదు

మేధాశక్తికి పదును పెట్టుటయే దానిపని

ఉస్మానియా విద్యాపీఠ స్నాతకోపన్యాసము

హైదరాబాదు, డిసెంబరు ౧౯ నేడు ఉస్మానియా విద్యాపీఠముయొక్క పట్టభద్రుల స్నాతకోత్సవసందర్భమున ఉపన్యాసమును భారతదేశ ప్రధానన్యాయమూర్తియగు సర్ మారిస్‌గ్వయర్ గారొసగిరి. ఆ ఉపన్యాసమందలి ముఖ్యభాగములను ఈక్రింద రొసగబడుచున్నవి.

కొద్దినెలల క్రిందట నేనొకసారి ఇక్కడికివచ్చి ఈవిద్యాపీఠమును చూచియుంటిని. మరలఇపుడువచ్చి ఇక్కడ చేయుచున్న అపూర్వపరిశోధన ఎంతదూరము సాగినది చూచుటకవకాశము లభించినందుకు సంతోషపడుచున్నాను. ఇక్కడ విద్యాధికులను, వివేకవంతులను నగు రాజరంజకముమారి ప్రోత్సాహము, మంత్రియొక్క దూరదృష్టి, శిల్పియొక్క చాతుర్యము ఇవన్నియు చాలమనోహరముగా కలిసి సాధించినట్టిదానిని నేనుచూచినాను. మీభావ్యభివృద్ధి పడాలికలను పద్ధతులను, వీటిమహత్త్వమును నేను చూచినాను అయినను వెంటనే అంతియుసాధించు ప్రయత్నము గాక, సరియైనపద్ధతిపై మెట్టుమెంబడి మెట్టునెక్కుపడని నాకునిపించినది. ఇట్లుచేయుటవల్ల క్రొత్త మెట్టుఎక్కుటలోపల, అంతకుపూర్వము సాధించినది నమ్మకము గానుండునట్లు జాగ్రత్తవహించుటజరుగును.

... ...

విద్యాపీఠ స్థాపనోద్దేశ్యాలు

అసలు విద్యాపీఠాలను స్థాపించుటెందుకో, వాటివల్ల ఎట్టిఫలితములను పొందగోరుచున్నామో మనము మనమనస్సులలో స్పష్టమైన అభిప్రాయముకలిగియుండుట ముఖ్యమని తలచుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారుచేయు పరిపాలనవ్యాపారాదికములను దైనిక కార్యములలో తోడ్పడగలిగి

వాదములు. ఇదివరలో "ప్రజారక్షక శాసనము" అనుముద్దు పేరుకల శాసనాన్ని మరియిట్టి యితరశాసనాలను చేసినపుడు ప్రజల అభిప్రాయాలను తీసుకొనలేదు, ఇప్పుడైనా తీసుకొన్నచో ఎట్లుండునో చూడవచ్చును. ఇకముందు శాసనాలవిషయమై (కనిష్ఠము ప్రజాబాహుళ్యానికి సంబంధించిన శాసనాలవిషయమై) మన శాసనసభవారు ప్రజలసంతకాలకట్టలను [అవి దొంగసంతకాలైనను కమిషనసంతకాలైనను పర్వాలేదేమో] తెప్పించి వాటిపైననే ఛందకాలిచ్చి తీర్పుచేయగలరని తలపవచ్చును.

ఇట్టిశాసనసభ యెంతకాలముండునో అంతకాలమిక సాంఘిక శాసనాలు తెచ్చుటవలన లాభము కానరాదు. పైగానష్టములు కలుగవచ్చును. హిందువులలో సనాతనులు సంస్కారులు తీవ్రముగా విభిన్నులై సంఘాన్ని ఇంకాబలహీనముచేయుట సిద్ధము. ఇదివరకే "నిమ్నజాతులవారము" అని పేరుపెట్టుకొని కొందరుహరిజనులు పూర్తిగా వేరుపడుటకై ప్రచారము ఒకవిక్కు సాగించుచున్నారు. ఇప్పుడు సనాతనులు పక్కడినారు. ఇక బ్రాహ్మణేతర పాత్రికొకటి లేచికూర్చునుటయే కొదువగా కనబడుచున్నది. ఆర్యసమాజంవారంటే రాక్షసులోయేమో అనేఘోరణి కల్పింపబడినది. ఈరాష్ట్రములోని హిందువులకు ఎన్ని అవలక్షణాలు కానవలెనో అన్నియు ఏర్పడుచున్నవి. ఈకారణంచేత ఈ బాల్యవివాహ నిషేధశాసనము ఓడిపోయినదని సంస్కారప్రియులు ఆందోళనపడకుందురుగాక. హిందూసమాజములో ఐకమత్యమును స్థాపించుట ప్రథమకర్తవ్యము. పిక్కకర్తవ్యమని యూవిరు బాగుగ్రహించుకొని అందుకొరకుమాత్రమే పాటుపడుదురుగాక.

వహారలను సిద్ధముచేసికొనుటకే భారతదేశములో విద్యాపీఠములు స్థాపింపబడెనని కొన్నిసమయములలో చెప్పినారు,

... ...

మరియెందుకుమనము విద్యాపీఠములను స్థాపించుచున్నాము. వాటినుండిమనము అపేక్షించినదేమిటి? విద్యాపీఠమునగా మొదటముఖ్యముగా చదువుసంపాదించుచోటు, అనగా కొందరువిద్యార్థులు, కొందరు విద్యాప్రద తలుండుచోటు, కాని అంతేగాక అక్కడమనము ఒకరినుండి నేర్చుకొనుటయేగాక స్వయముగానేర్చుకొనుటమూడ నేర్పవలెను, అక్కడమనము ఒకరికి బోధించుటయేగాక మనవిజ్ఞానమును వృద్ధిచేసికొనుటవల్ల మొత్తమువిజ్ఞానముకూడ వృద్ధియగును. "వృత్తివిద్యలు నేర్పుట గాని, తేనపట్టభద్రులకు పనిచూపించుట గాని విద్యాపీఠపుపనిగాదు. అయినను విద్యాపీఠవిద్యవల్ల సంపాదించును పొందితీరవలసిన మేధచే ప్రతివాడును తానేవృత్తిలో ఎక్కువతక్కువసంస్కృతిలోను, నేర్పులోను తనపనిని చేయగలిగియుండునో. అట్టివాడు తర్వాత నేర్చుకొనువృత్తివిద్యచే ఎక్కువలాభము పొందగలిగియుండును.

స్థిరమైన మానవికసత్యసంధతయొక్కయు, ఉన్నతములలోకెల్ల ఉన్నతములైన ఆదర్శములయందలి పట్టుదలయొక్కయు, సత్యమువిషయములో ఒకమెట్టుతగినటువంటిదేయని సరిపుచ్చుకొనకుండు నిదర్శనమువల్ల ఫలితమునుఎంతఎక్కువగా చెప్పినను ఎక్కువకాజాలదు. వీటినన్నిటిని విద్యాపీఠము నేర్పవలెను ఈకారణమువల్లనే దానిజాతీయప్రాముఖ్యము విశదమగుచున్నది, ఒక్కొక్కతరములో మంచియువకులను, మేధగలవారను, గుణములోను శోభిలువారలకంటె శ్రేష్ఠమైనవిద్యను నేర్పుట విద్యాపీఠముయొక్కవిధికొదా? ఈయువక నాయకత్వమునకేకాక వారికేమువారలు మరికొన్ని సంవత్సరములతర్వాత ఆశించుకొనియుండునది, కొట్టి, ఏదేశముగాని విద్యాపీఠవిద్యను వదలుకొనజాలదు. వివేకముగల ఏదేశముగాని అవిద్యయుఅత్యుత్తమస్థితికంటె తగ్గియుండనిచ్చుటకు సమ్మతింపజాలదు.

... ...

విద్యాపీఠ విద్యార్థులకు యుక్తవయస్సు

విద్యార్థులు చాలచిన్నతనమందే విద్యాపీఠములకు చేరుచున్నట్లునాకు కనిపించినది. విద్యార్థులవి చాలకరినమైనవి. అందువల్ల అవిద్యవల్ల లాభముపొందదలచినవారల మనస్సులు కొంత పరిపాకము జెందినవైయుండవలెను... ...

... ...

వాగ్భాగతీయమ్ములుకూడ ఇదేవిషయమును చెప్పినారు. బహుశా ఈకారణముచేత నేకాబోలు ఈదేశమందలి కొన్ని పెద్దవిద్యాసంస్థలలోకూడ విద్యార్థులలో వివేకముకొద్దిగా అపరిపక్వమైయున్నట్లును కనిపించియుండును.

... ...

విద్యానంస్థలకు తగినస్థితులు

ఇంకొక సంగతి. పలుచోట్ల విద్యాసంస్థలకు తగినపరిస్థితులు కనబడుచున్నవి. విద్యాసంస్థలకు తగినపరిస్థితులను నిజముగా నెట్టివో నిర్వచించుట నేను సాహసించను. అయినను అట్టిపరిస్థితులున్నప్పుడు గ్రహించలేని వారెవరు నుండరు. అపరిస్థితులున్నచోట ఏదో మేలు కలుగుచుండును, ఉన్నాబున్న తేర్చుచుండును. అవియున్నచోట నీచమైనట్టిది, నిరుత్సాహకరమైనట్టిది ఏదిగానియుండదు. అట్టిచోట అకాశరాయన్న లేఖలుండవు, పరీక్షకులనిర్ణయాలలోను, పుస్తకములలోను దుర్బలుండవు. పరీక్షకులనొప్పించిచేయుటకు యత్నములుజరిగినవని గాని, ప్రశ్నపత్రములలోనివిషయములు సమయానికంటెముందుగా బయటపడినవని గాని ఆక్షేపణలుకూడ ఆవకాశములుండవు. అపరిస్థితులు అనిర్వచ్యములు, అప్రత్యక్షములు, అయినప్పటికిని ప్రాముఖ్యములైనవి. వాటిని ప్రతినిగర్భస్థములలో చూపవచ్చును. పెద్దవిద్యాభవనములులేనిచోట్ల నేర్పవచ్చునట్లు చాలికిక విద్యాభవనములున్నవి, ఆడంబరములేకుండ కేవలముభవనములతోను పరికరములతోను విద్యాసంస్థలకుండదగినపరిస్థితి నేర్పజాలవనుటకద్యము. విద్యాపీఠపరిస్థితులు గాక ఇళ్లపరిస్థితి ఎన్నచో, పైకెప్పుడు పరిస్థితులేర్పడుట కష్టము. అపరిస్థితులను లేకన్నా సముదాయముచే సాధించగల మాయమనుకొంటేవాములను నేనుఒకటి రెండుసారులు వెలిబుచ్చుటకు సాహసించినాను. విద్యార్థులందరిని ఒకచోట చేర్చిపాఠాలు నేర్పుటకంటె, వారికు స్వయముగానేర్చుకొనుపద్ధతి నేర్పుట నాకు ఇష్టము. ప్రామాణికగ్రంథములను తెలివితో చదువుటకు లెక్చరుతరువాతి మాత్రముసాటిగాదు. విద్యార్థులను గుంపుగాచేర్చి లెక్చరుఇచ్చుపద్ధతికంటె విద్యార్థి ఉపాధ్యాయుడు సన్నిహితులైయుండు పద్ధతియేమంచిదనినామతము. లెక్చరుపద్ధతిని నేను కొన్నిసమయాలలో చూచినాను. అదివిద్యావ్యాప్తిపద్ధతికంటె బడిపద్ధతియని చెప్పవగు యుండును.

ఉపాధ్యాయులు

వేలకొలదిసంవత్సరములనుండి ఈదేశములో ఉపాధ్యాయుడు గౌరవపాత్రుడుగా నుండెను. కానిఅతనికి చేయదగినట్టి, పలుకారులు భావము లోకలుగు చుండునట్టి గౌరవము ఈరోజులలో, అతనివృత్తిని ఎట్టిపరిస్థితులలో సాగించవలసివచ్చుచున్నదో అట్టిపరిస్థితులలో అతనికిచేయబడుచున్నదని నమ్మకముగ నేను చెప్పలేను. ఈవిషయములో ఒకటే సామాన్యమైన అభిప్రాయమును చెప్పుట తగదు. అందులోను వాద్యప్రస్తితివచ్చిన కొన్ని నిదర్శనములను పట్టుకొని అట్టిఅభిప్రాయము నలుపుట తప్పుతగినపని, ఏచోట్లను ఉపాధ్యాయులకు ఉండవలసిన పరిస్థితులు సంపూర్ణముగా లేవో ఆచోట్లనుగురించి ఆక్షేపించుటకంటె అవుండవలసినపరిస్థితులేవియని నాఅభిప్రాయమై యున్నదో వాటి వివరించెదను. మొట్టమొదట ఉపాధ్యాయునికి తనుఉద్యోగము ఆశ్వాసముగ వేరుగనుండు ధైర్యముకలిగించునట్టి ఏర్పాటు ఉండవలెను. వారలకుసామాన్యమైన జీతముండవలెను. మితి మీరిన జీతాలని నాఅభిప్రాయముకాదు. కాని అధనంవారలు చేసేపనియొక్కవిలువకు తగినట్టిజీతాలుండవలెను. ఉపాధ్యాయుడుకుటుంబపోషణవిషయమైన విచారములేకుండా జీవించుచు, విశ్రాంతికి, ఆత్మాభివృద్ధికిని తగినఅవకాశములు విద్యునంతమాత్రమైనను జీతాలుండవలెను, వారికివానిందుజీతాలుఅభివృద్ధి అయ్యేఅవకాశము లుండవలెను. ఇపుడు పలుమారులు కనపడుచున్నట్లుగా వారలకు మితిమీరిన పని యుండరాదు.

× × ×

విద్యాపీఠము దేశముయొక్క జాతీయజీవితమును శ్రేయంతముగను, ఉత్సాహవంతముగను చేయును. గానివిధముగా వగదమును నేయవచ్చునదిగోడలను బట్టిగాక మనుష్యులవల్లనో, అదేవిధముగ విద్యాపీఠమునేయకూడ మనుష్యులవల్లనే ఏర్పడును.

× × ×

నేర్పదగినవిద్య

యువకులకు గంభీరచరిత్ర ప్రవాహమును, దానిరహస్యమునిప్పటికంటె సుష్ఠుతరముగా బోధపరచిన బాగుండును. పెద్ద ఉద్యమములను, మానవునిఆత్మమహోన్నతకార్యములను చేరగల్గునట్లుచేయుమహత్కారణములను వారలకు పరిచయము చేయవలెను. వారలు గొప్పవారల జీవితచరిత్రలను చదువవలెను. చరిత్రను నేర్చుకొనవలెననిన మరొకదానినిచదువుటకంటె అజీవితములనే చదువవలెనని ఒకప్రతిష్ఠప్రధానిచెప్పినాడు. చారిత్రికసంఘటనలగురించి ఇరువురికి ఒకటే అభిప్రాయము ఉండదు. అందువల్లఅభిప్రాయములు వేర్వేరుకలవంచరిత్రను మాత్రం ఏకరీతిగా ఉండలేదు[?]. అట్టిది ఉన్నను దానిని చదువుటకూడ సాధ్యముకాదు. కాని విద్యార్థి ఏవో కొన్ని సిద్ధాంతములనో, వాదములనో బలపరచుటకై అనుగుణముగా చరిత్రను విపరీతార్థములను చేయు చరిత్రలను చదువకుండుట మంచిది. ఇతరవిద్యలవలెనే చరిత్రకూడ సత్యమునకు అనుగుణముగా నుండవలెను. నియంతృత్వపరిపాలన వ్యవస్థలవలన కలిగెడి దూష్యములైన ఫలితములలో యువకుల మనస్సులను పాడుచేయుటకై చరిత్రను విపరీతార్థములు చేయుట యొకదానికంటె నీచమైనది లేదు.

× × ×

ముగింపు

ఇన్నిటికంటె ఎక్కువగా ఏ భావస్వాతంత్ర్యమునకై విద్యాపీఠము ఏర్పడియున్నదో, ఇతర దేశలన్నియు అణగినను ఏ భావస్వాతంత్ర్యము కొరకై మానవుడు భవిష్యత్తుకు కూడ అతడో కృషి చేయుచున్నాడో ఆ భావస్వాతంత్ర్యమును నిల్పుకొని రక్షించుకొనుటకు భారతదేశములోని విద్యాపీఠములు యూరపు ఖండపు అనేక విద్యాపీఠములవినాశము లాంటి ఉత్సాహము పొందగలవనుట తథ్యము. ఉస్మానియా విద్యాపీఠము తాను ఏర్పరచుకొనియున్న ఆదర్శములలోను. తనకున్న గొప్పసంపదతోను, ప్రాచీనవిజ్ఞానవివేకములతో సమ్మిళితమైన యువకోత్సాహముతోను దానిస్థాపకులకోర్కెలు సఫలముచేయునట్లు చేయుగల్గుగాకయనియును; దానివిద్యను ప్రకాశముమాని నాటోప్పు తరతరములవారలు చేయుచున్న ఈరాష్ట్రమునకుకీర్తి నిచ్చు ఆజాతా, ఎల్లోరాల వనితలను అందముచూచి ఎట్లు ఆశ్చర్యపడుదు మెచ్చుకొనుచున్నామో అట్లు ఆశ్చర్యపడుదు గౌరవముతో చెప్పుకొనుచుండునుగా కయనియు నేను ప్రార్థించుచున్నాను.

వచ్చిన కరువు

మాఫీలియ్యవలెను

(స్వ. వి)

కరీంనగరము, ౧౧-౩-౫౦ ఫ

రాబహద్దూర్ నాడు ఇచటను స్థానియాంధ్ర గ్రంథాలయభవనములో కరీంనగరము జిల్లా ఆంధ్రజనసంఘమహాసభ శ్రీప్రభాకరరావు గారి అధ్యక్షతన జరిగినది. ఇంతవరకు నియమావళిలో కొన్ని మార్పులు చేయబడినవి. ముందు జిల్లా సంఘమునకు స్థాయిసంఘమనునది లేక ౧౫ సభ్యులుగల కార్యవర్గము, ప్రతి తాలూకాకు ఇద్దరు సభ్యుల ప్రాతినిధ్యము చొప్పున ఉండెడిది. దీనివల్ల ఆచరణలో చిక్కులేర్పడుచున్నవని అభిప్రాయపడి కింకుంది సభ్యులుగల స్థాయి సంఘమొకటియు, ౧౧ గురు సభ్యులుగల కార్యవర్గమొకటియు నుండవలెనని నియమావళిలో మార్పులు చేసి ఆ ప్రకారము ఎన్నికలు జరుపబడినవి. జిల్లా సంఘమునకు నూతనసంవత్సరానికి శ్రీపోల్కంపెల్లి వేంకటరామారావుగారు అధ్యక్షులుగాను శ్రీ ఆదిపూడి లక్ష్మీనర్సింహం గారు ఉపాధ్యక్షులుగాను, శ్రీ బద్దం ఎల్లారెడ్డిగారు కార్యదర్శిగాను, శ్రీ ఎ. ప్రభాకరరావుగారు సంఘ కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొనబడిరి. కార్యవర్గానికి పైనలుగురును, ఇక్కింది యేడుగురును మొత్తము ౧౧ గురు కార్యవర్గసభ్యులుగా నెన్నుకోబడిరి. శ్రీయుతులు ఎస్. భూపతిరెడ్డిగారు, గడ్డంరాఘవరెడ్డిగారు, దామోదర రావుగారు, సత్యనారాయణరావుగారు, కొండల రావుగారు, లక్ష్మీనారాయణ రాజుగారు, కే వి రంగారావుగారు. ఈయెన్నికలలో విశేషమేమన కార్యరంగంలో శ్రద్ధాభక్తులతో పనిచేయు వారుమాత్రమే ఎన్నుకోబడ్డారు. కొన్ని తీర్మానాలు చేయబడినవి. వానిలో ముఖ్యమైనది యీజిల్లా రైతులెదుర్కొంటున్న మాఫీల సమస్యను గూర్చినతీర్మానము. అది యీక్రింద నుదహరింపబడుతున్నది.

"ఈసంవత్సరము ఈజిల్లాలో పునాసవిత్తనాలు నాటింది మొదలుకొని వరుసగా ఒకటిన్నర మాసాలవరకు ఎడతెగని తుఫానవర్షాలు కురియుటవల్ల మొక్కలు ఉరొంబ్రపడిపోయి లేరసించి తేమ కొనవాలకు పునాసచేలన్నియు చెడి కరవు సంభవించి తేర్పడినవని ప్రభుత్వమువారిచేత ప్రకటింపబడిన గతసంవత్సరము కంటెను అధ్వాన్నంగా పండినవి వ్యవసాయానికైన ఖర్చులభారము అదనంగాయిప్పుడు రైతులపైబడినది. అనుకూలమైనకాపరిస్థితివల్ల అతీవృష్టిగూడ రకరకాల తెగుళ్లకులోనై నాల్గవవంతుకంటే యెక్కువపంట పండలేదు. ఇది సాగుబడికైన ఖర్చులకు గూడ సరిపోదు.

౧౩౪౯ ఫ లోను ౧౩౫౦ ఫ. లోను పంటలే వియ్యపండక ఈ జిల్లా రైతులు పూర్తిగా నీరసించి కటికోపవాసాలతో కాలంగడుపుతూ అతిభారమైన బ్రతుకు బతుకుచున్నారు. గతసంవత్సరము భయంకరమైనకరవు సంభవించి రైతులస్థితి మరింత భయానకమై పోయినది. దానికితోడు ఈసంవత్సరమును పంటలు సంపడక పోవుటవల్ల గతిగానక రైతులు అఘోరిస్తున్నారు. వ్యవసాయకులకు ఇప్పుడు కరువుగా నేయున్నది పశువుల మేతకును కరువుయేర్పడుట సూచనలగనబడుతున్నవి. సాగుబడిఖర్చులకైన అప్పులనుదీర్చు తెరువుగానక పోవుటే గాక తమయొక్కయు, తమ ఆలుబిడ్డలయొక్కయు ప్రాణాలనునిలబెట్టుకొనుటెట్లా యని ఆలమటిస్తున్నారు.

పరిస్థితులింకా భయంకరముగా నున్నను, ఈ సంవత్సరపు పునాస, అబీకిస్తులలో మాఫీలిచ్చుట జిల్లా ప్రభుత్వమువారు ఇంతవరకును జారీ చేసినట్లు కనబడదు. దీనికి కారణము తాలూకాధికారులు ప్రభుత్వమువారికి నిజపరిస్థితిని తెలుపకపోవుటయే యని ఈసభవారు అభిప్రాయ పడుతున్నారు. పైగా పంటలు ఈసంవత్సరము బాగుగాపండినవని యథార్థరహితమైన రిపోర్టులు ప్రభుత్వము వారికి తెలిపినట్లు తెలుస్తున్నవి. అంతేగాక గతసంవత్సరపు బకాయిలవారికి మాఫీకుడా ఈపునాసకిస్తులైన వసూలాలు చేయుటకు స్థానికాధికారులు సమకట్టినట్లు తెలుస్తున్నది. ఇట్టివైఖరివల్ల దారుణ ఫలితాలు కలుగునేమో యని ఈసభవారు భయపడుతున్నారు.

కావున ప్రభుత్వమువారు పైరిజస్థితిని గమనించి ఈసంవత్సరపు అబీకిస్తులలో సగమును, గతసంవత్సరపు బకాయిలను పూర్తిగాను మాఫీ చేయవలయుననియు, తేంచో ... ఎక్కువ ... వ్యవసాయ పరికరాలును భూములను గూడ అమ్ముకొనవలసిన పరిస్థితి యేర్పడునని యు, వెంటనే మాఫీల ఆజ్ఞలను జారీ చేయవలయుననియు ఈసభవారు ప్రభుత్వము వారిని కోరుతున్నారు."

సమాశ్వాసక సభ

౨౦ బహమన్ ౧౩౫౦ ఫ సోమవారం సాయంకాలము ౪ గంటలకు సుల్తాన్ బజారు శ్రీపోట్లూరి ... గారి అధ్యక్షతతో ... సేవాదాసు మరణములో ... రామన్న గారి మరణమునకై సమాశ్వాసక సభ జరుగును. గాన సంతాపాభిమానులు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

కార్యదర్శి,
నిజాంరాష్ట్ర ... యువక మండలి.

అన్నామలై విద్యాపీఠ విద్యార్థుల నిరశన వ్రతము

డిసంబరు ౧౯ వతేదీ ఉదయం చిదంబరములో అన్నామలై విద్యాపీఠమందలి ౪౦౦ మంది విద్యార్థులు ఆదివరలో అరెస్టుచేయబడిన ఆ విద్యాపీఠ విద్యార్థులయెడ సానుభూతికొరకై ఉపవాసముచేసిరి.

అదివరలో అవిద్యాపీఠపు విద్యార్థులు ౧౭ మందిని (అందులో ఒక విద్యార్థిని) శ్రీ సి. ... గారిద్వారా "ప్రయాణికుల బంగళాలో" బసచేసియున్న జిల్లా మేజస్ట్రేటుకద్దకు ఊరేగింపుగా పోయినందుకు అరెస్టు చేయబడిరి. వెంటనే విద్యార్థులకిది తెలిసి గుమిగూడగా పోలీసులు లాఠీప్రయోగము చేసి చెదరగొట్టియుండిరి. అప్పుడు ౩౦ మంది విద్యార్థులకు దెబ్బలు తగిలియుండెను.

అఖిలభారత హిందూ మహాసభ

మధుర సమావేశము

అఖిలభారత హిందూమహాసభయొక్క ౨౨ వ సమావేశము గాంధీనగర్‌లో ... దక్షిణదేశములో మధురయందు జరగనున్నది. సమావేశము శ్రీ వినాయక ది. సావర్కర్ గారి అధ్యక్షతన ౨౨వ తేదీ శనివారము ఉదయము ౯ గంటలకు ప్రారంభముకాగలదు. హిందువులచే చేయబడిన చిత్రవిచిత్రవస్తువులు ఈ సందర్భమునకే డిసెంబరు ౨౦వ తేది నుండి ప్రత్యేక ... ప్రదర్శనములో చూపెదరియుండును.

హిందూదేశమునందలి ప్రసిద్ధ నదీపుణ్య జలములను సుబ్బరాయ ... తో తెచ్చెదరు నాటిరో ... శ్వేశ్వరదేవాలయమునుండి తెచ్చేదీపముతో కూడ డిసెంబరు ౨౬వ తేది ఉదయము మధురలో ఊరేగింపుతో మహాసభ మంటపమున చేర్చెదరు.

మహాసభాధ్యక్షుడు మధురకు చేరిన తర్వాత వారికి డిసెంబరు ౨౭వ తేదీ ఉదయముసుప్రహ్వాకా ఆపుపద్ధతిలో ఏనుగులు, ఒంటెలు, గుర్రములు వృషభములు దేవునియూరేగింపులో చేర్చెడి వర్ణధ్వజ పతాకములు తోరణములు మున్నగునవియును ముందుపోవుచుండ ఊరేగింపు చేసెదరు.

ఈమహాసభయొక్క ఆహ్వానసంఘకార్యాలయము మధురలోనున్నది. దాని ప్రధానకార్యదర్శి డాక్టరు కే. వరదరాజులు నాయుడుగారు.

ప్రకటన

మహాకమ్మ నిజామత్ అబ్కారీముమాలిక్ మహరూసర్కార్ ఆలి.

మొదటి సిహమాయి సన్ ౧౩౫౦ ఫస్లీకి ... జాగీరాతు కల్లు అమదని చెక్కులు మొదటినుండి ... వ ఇస్పెందారునుండి ౪వ ఇస్పెందారు సన్ ౧౩౫౦ ఫస్లీవరకు రెండవ ... ౪వ ఇస్పెందార్ సన్ ౧౩౫౦ ఫస్లీకి ఈమహాకమ్మలో పంచబడును. గాన అందరు జాగీరుదారుసాహెబ్లుమరియు ... దారు సాహెబులు నిర్ణయించబడిన తారీఖులలో చెక్కులు తీసుకునే ప్రయత్నము చేయవలెను. యెవరన్న చెక్కులుతీసుకోనియెడల అట్టిచెక్కులను రెండవ సిహమాయి సన్ ౧౩౫౦ ఫస్లీ ... నెంబడియివ్వబడును.

దస్తు
... దఫ్తర్‌నాజిం అబ్కారీ.

అమెరిగారివిమర్శనలో జాతీయత

డాక్టరు పట్టాభిగారి వ్యాఖ్య

ఇటీవల ఇండియా సెక్రెటరీ ఆఫ్ స్టేట్ అగు అమెరీగారు లండనులో ఒకవిందులో డిసంబరు ౧౨వ తేదీన ఉపన్యసించుచు ఇప్పటిస్థితిలో భారతదేశమందు ప్రతితెగవారును ముందుభారతదేశము ప్రధానమనియు, తరువాత తమతమతెగలు ప్రధానమనియు భావించవలెనని యుపదేశించిరి. ఈ యుపదేశమును గురించి డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్యగారు "హిందూ" పత్రికవిలేఖరికి ఈక్రిందిఅభిప్రాయమును ఇచ్చినారు. అమెరీగారికి భారతదేశసమస్య సంపూర్ణముగా గోచరమైనది. భారతదేశమువంతయు అఖండముగనుండవలెను. అట్లు చేయుటవల్ల ఈసమస్య సులువుగ విడిపోవుటకు వీలుకలిగినది. ఇదే "భారతదేశము మొదట ప్రధాన"మని వారుచెప్పినదానిఅర్థము, కాంగ్రెసుకూడ ఎల్లప్పుడును ఇదేఆదర్శమును దేశమునకు ప్రకాశముగనుండునట్లు తెలుపుచున్నది.

"అమెరీగారు 'సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము, సంపూర్ణవికాసము, వ్యక్తిజీవితముల నానాప్రకారత్వము' చెడకుండఉండునట్టి వ్యవస్థతోపాటు భారతదేశము, బ్రిటనుకలిసియుండుట కావలెనని కోరుచున్నారు. కామన్వెల్తుఅనేపేరుపెట్టినంతను బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమును ఉంచవలెనని అమెరీగారు కోరుచున్నచో, భారతదేశము వారిమాటకు ఏమాత్రముసమ్మతించదు. ఇందుకు కారణము ఏదైనపెద్దకామన్వెల్తులో చేరవలెననుఇష్టము భారతదేశానికిలేకుండుటకాదు. ఆకామన్వెల్తు బ్రిటిషువారిదే యుండవలెననిఏమి? బ్రిటను భారతదేశము, ఇంకాకావలసినచో అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములుకలిసి క్రొత్తగా ఒడంబడికలనేర్పరచుకొని వాటికిబద్ధములైఉండే కామన్వెల్తుకావచ్చును. ప్రపంచమునకంతటికిని కలిసి ఏర్పరచే ఫెడరేషనుమాటఅట్లుంచి బ్రిటిషుకామన్వెల్తుతో వేరేగాచేరువిషయంలోమాకు ఆక్షేపణలేదు. కానిమేముస్వతంత్రులముగా తిరిగాచేరి క్రొత్తఒడంబడిక ఏర్పాటుచేసికొనవలెననిమామాట. అంతేగాని ఇప్పటివలె భారతదేశము సమానభాగస్వామిగాక అస్వతంత్రమైయుండేపద్ధతిమీదనే భవిష్యత్సంబంధములుకూడ సాగవలెననేమాటకు మేముఎంతమాత్రము సమ్మతించము.

"కాంగ్రెసువారు, ముస్లింలీగువారు, భారతప్రభుత్వము భారతజాతీయతను పోషించవలెనని కోరినదాని విషయంలోమట్టుకు అమెరీమాటను ఆక్షేపించుటకు అవకాశములేదు. ప్రథమముగా భారతదేశంలో భాగస్వాములును, భాగస్వాములుగాఉండక తప్పనివారునుఅగు సోదరముసల్మానులను తమపక్షమునకు చేర్చుకొనుట కాంగ్రెసుగారివిధియనుట నిస్సంశయము. అధ్యక్షకారకమే భారతజాతీయకాంగ్రెసుమహాసభకు నేడు ముసల్మాను అధ్యక్షుడున్నాడు, మరియు అఖిలభారత కాంగ్రెసుపరిషత్తుయొక్క కార్యాంగమందు నలుగురుముసల్మానులు సభ్యులుగానున్నారు. కాని కాంగ్రెసు సమాధానపెట్టుకొనవలసినట్టి ముసల్మానుసోదరులుగాక ఆ ముసల్మానుసోదరులలోనే అమెరీగారు చెప్పిన "అచరణసాధ్యముకానికోరికలను, కోరిన కొందరుప్రతికూలురు మాత్రమే అయియున్నారు. ఇపుడు అమెరీగారు అట్టికోరికలకు అవకాశములేదని స్పష్టముగా చెప్పినందువల్ల భారతదేశసామాజిక జాతీయతయందు తనస్థానమునుగురించి ఇంతవరకుతమకున్న అభిప్రాయములను మార్చుకొనవలెను. కాంగ్రెసువారు తమ ముసల్మానుసోదరులయెడ తమవిధినిగుర్తించి ఆముసల్మానులలో ప్రతికూలురైనవారలు తమ "అనాచరసాధ్యములైన కోరికల"ను వదలుచో అప్పుడు సమాధానమార్గమే సిద్ధించును. అని తత్ప్రభుత్వాధికారములలో కొన్నిటిని వదలుకొని, తమ రాజ్యాంగములను మొత్తము భారతదేశపు రాజకీయ జీవితానికి దాదాపు అనుగుణముగా నుండునట్లు సవరించుకొనవలసి యుండును.

"అమెరీగారు చెప్పిన అంశాలు సరియైనవే కాని భారతదేశానికి ఇపుడు కావలసినది రోగగ్రస్తమైన శరీరానికి ప్రాణశక్తినోయగల సర్జను కావలసియున్నది. తనఅధికారమును వదలుకొని భారతదేశమునకిచ్చి, అది అమెరీగారుచెప్పినట్లు "సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము, సంపూర్ణవికాసము, సంపూర్ణవ్యక్తిజీవిత నానాప్రకారత్వము" భారతదేశము నిజంగా అనుభవించుట తమకిష్టమేనని బ్రిటను చెప్పినచో, భారతదేశ రాజకీయ జీవితంలో ప్రాణముపోసినట్లగును."

—

లావల్‌గారి ఉద్వాసన

ఈ మూడు రోజులలో ఫ్రాన్సునందు ఒకవిశేషము జరిగినది. ౧౪వ తేదీన ఫ్రెంచిప్రధాని మార్షల్ పెతెయిన్‌గారు "విషియన్సు" రేడియోలో ఉపన్యసించుచు లావల్‌గారు ఫ్రెంచి మంత్రివర్గమునుండి దేశక్షేమముకొఱకు తొలగించబడినట్లు చెప్పిరి. ఆస్థానమునకు ఫ్లాండిన్‌గారిని ఏర్పాటుచేసినట్లు చెప్పిరి. కాని ఫ్లాండిన్‌గారు కేవలం విదేశాంగమంత్రిగామాత్రమే ఉందురు. ఏలననగా ఉపప్రధాని పదవియే లావల్‌గారితో వదలివేయబడినది. డిసంబరు ౧౪వ తేదీనాటికే లావల్‌గారు అరెస్టు చేయబడినట్లు వార్త వచ్చినది. లావల్‌గారి ఉద్వాసన ఫ్రెంచి ప్రజలకందరికి సమ్మతమేయైనట్లు రూటరువిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. కాని పెతెయినుగారు అసలు ఏకారణంచే లావలును తొలగించెనో తెలియుటలేదనుచున్నాడు. లావల్‌గారు చీటికిమాటికి హిట్లరువద్దకు పోతూవస్తూఉండుట చూచి ఏదో కుట్రను ఫ్రాన్సుదేశవిరుద్ధముగ చేయుచుండెనని అనుమానమేదైన ఉండునేమో! అట్లయినపుడు లావల్ ఉద్వాసనను హిట్లరుకు పెతెయిను గారు తెలిపినపుడు హిట్లరు ఎందుకుసమ్మతించవలెను! అనుప్రశ్న ఉదయించును. బహుశా లావలును పోనిచ్చి ఫ్రాన్సుప్రజలను సంతృప్తపరచుట ప్రస్తుతసమయంలో మంచిదని హిట్లరు తలచియుండునా? పెతెయినుగారుచేసిన ప్రకటనలో ఈ మంత్రివర్గపు మార్పులవల్ల జర్మనీతో ఫ్రాన్సుకు గలసంబంధంలో ఎట్టిమార్పు గాని ఉండేదిలేదని చెప్పిరి. అందువల్ల లావల్‌గారు తాను ఫ్రాన్సు దేశప్రనియంత కగుటకై తనకనుకూలము, అనేకములైన ఆజ్ఞలుగావించుటకు కుట్రపన్ని చేసినందువల్ల తొలగించబడెనని ఒక ఊహ చేయబడుచున్నది. కాని ఏదియు నిర్ధారణగా చెప్పజాలకున్నది. ఇపుడు లావల్‌గారి స్థానంలోవచ్చిన ఫ్లాండిన్‌గారు మ్యూనిచ్ ఒడంబడిక తరువాత హిట్లరును అభినందించినట్టు ఫ్రాన్సుదేశ పూర్వప్రధానియను సంగతి గమనించదగినది. కాని ఫ్లాండిన్ ఇంగ్లీషు బాగుగా మాట్లాడగలిగినవాడై అనేక ఇంగ్లీషుమిత్రులను కలిగియున్నాడు.

—

రూజ్వెల్టుగారితో విండ్సర్ డ్యూకు సంభాషణ

ఈ మూడురోజులలో వచ్చిన మరియొకవిశేషము అమెరికా అధ్యక్షుడగు రూజ్వెల్టుగారును బాహామాదీవులకు బ్రిటిషుప్రభుత్వముచే గవర్నరుగా నియుక్తుడైన విండ్సర్ డ్యూకుగారును డిసంబరు ౧౨వ తేదీన కారిబియన్ సముద్రములో ఎక్కడనోఒకచోట "టస్కలూసా" అనే నీ... మునపై సంభాషణలుచేసిరి. వారలు బ్రిటిషువారి వెస్టుఇండీస్ దీవులలో అమెరికాకు నౌకాశ్రయములనిచ్చే విషయమును గూర్చియు, ఇకమీద ఆదీవులసంపదను వృద్ధిచేయుటకై బ్రిటను అమెరికాలుకలిసి పనిచేసే విషయమునుగూర్చియు ముచ్చటించినట్లు విండ్సరుడ్యూకుగారు పత్రికలవారలకుచెప్పినారు. యుద్ధమువల్ల ఏర్పడియున్న పరిస్థితులనుగూర్చికూడ ఆ ముచ్చటలో ఉండెను. మొత్తముమీద విండ్సరుడ్యూకుగారు ౧౪గంటల కాలము సంభాషించినారు.

రూజ్వెల్టుగారు బాహామాదీవులను చూచుచున్నారు. ఆదీవులవద్ద ఓడలనిలుపుటకు సౌకర్యములులేనందువల్ల అక్కడ అమెరికానౌకలకు ఆశ్రయముకావలెనని కోరేవిషయం ఇప్పటికి ఆపియుంచబడునని రూజ్వెల్టుగారు తెల్పినారు.

—

పిలిప్పైనుదీవుల రక్షణకై అమెరికాజాగ్రత్తలు

సింగపూరువద్దకూడ అమెరికా నౌకలు చేరునా?

భారతదేశానికితూర్పునఉండే ప్రాంతంలో అమెరికాజాగ్రత్తపడుచున్నట్లు స్పష్టముగా నిదర్శనములు కనిపించుచున్నవనిలండన్ "టైమ్సు" పత్రికలో వాషింగ్టన్ నుండి వచ్చిన తంతివార్తలో తెల్పబడినది. రెండుపోరాటపు విమానదళాలు పిలిప్పైను దీవులకుపంపబడును. యిందుకై స్వీడన్ చేకోరియుండబడినట్టి ౧౨౦పోరాటపువిమానాలలోనుండికొన్ని అమెరికాప్రభుత్వముచే కోరబడినవి. అమెరికాసేనలకూడ పంపబడియున్నవి. ఇపుడుఆప్రాంతములో ఉండే అమెరికానౌకలన్నీ పిలిప్పైనుదీవులవద్దనే యుంచబడును.

అమెరికాయుద్ధనౌకలు ఆస్ట్రేలియాకు గాని, సింగపూరుకుగాని పంపబడునా యని అమెరికా నౌకాశాఖ కార్యదర్శిని ప్రశ్నించగా, "ఇప్పటో" అట్టిఆలోచనలేవిగాని లేవనివారనిరి. కాని "అమెరికా పసిఫిక్ సముద్రములో క్రొత్తసైనిక, నైమానిక నౌకాశ్రయములకై యత్నించక తప్పదని మాత్రముచెప్పిరి. ఈపిలిప్పైనుదీవులు అమెరికాయొక్క శత్రువులకు చిక్కినచో పసిఫిక్ సముద్ర ప్రాంతమందలి నౌకాబలము మరియు ఆశ్రయములకు లొంగిపోగలదు కనుక, అమెరికా ఫిలిప్పైనులకై అంతశ్రద్ధవహించుచున్నది. ఒకవేళ ౧౯౪౬ సంIIలో అమెరికాకుస్వాతంత్ర్యము యివ్వబడినప్పటికిన్నీ, ఆదీవులవద్ద అమెరికా నౌకలకు ఆశ్రయమున్నంతకాలము, పసిఫిక్ సముద్రములో అమెరికానౌకలు బలముగలిగి యుండగలవని అమెరికాతలంపుగా ఉన్నట్టుగ కనబడుచున్నది.

—

పండితనెహ్రూగారికి చీనాఅధ్యక్షునిలేఖ

అలహాబాదు, డిసంబరు ౧౭

"మీదేశంలో నాయకులు ప్రపంచపరిస్థితులను బాగా ఎరిగినవారగుటచే, ప్రస్తుతఅవసరమునుబట్టి, దౌర్జన్యపు ఆక్రమణను నిరోధించుచున్న మాభావములను గుర్తించి అందుకనుగుణముగు విధానము అనుసరింతురని నమ్ముచున్నాను"

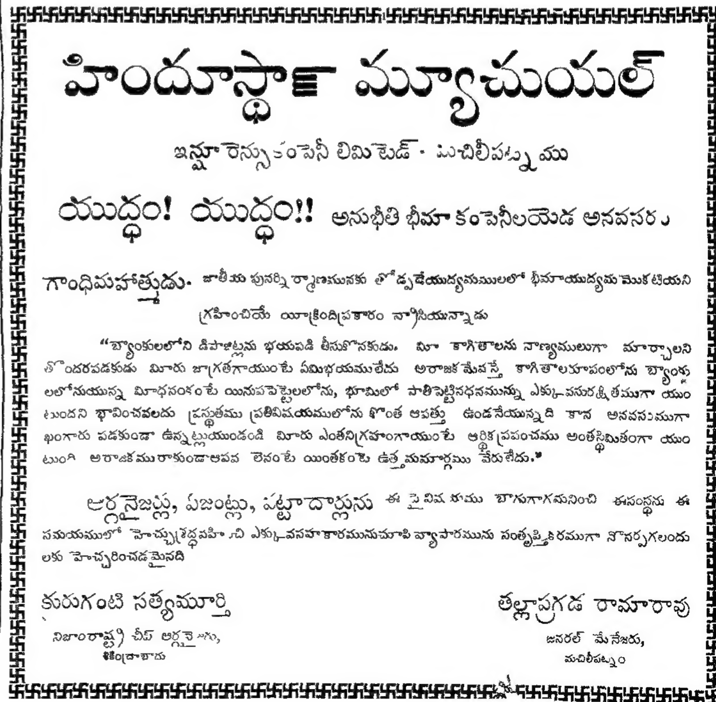
చియాంగుషేకు

అని చీనాసేనాధిపతి,ప్రభుత్వాధ్యక్షుడుఅగు జనరలు చియాంగుకాయిషేకుగారు పండిత జవహర్లాల నెహ్రూగారికి ఒక లేఖవ్రాసిరి. ఆలేఖనుడా॥ తాయిచిటావుగారు అందజేసిరి. లేఖలోయింకను యిట్లుగలదు:

"నీవుమాతో చంగుకింగునగరమున సలాపముగా ప్రసంగించినవిషయం ఇప్పటికిని జ్ఞాపకం వచ్చుచున్నది. చీనాకు మీరాకవలన పెంపొందిన యీరెండుదేశాల ఆధ్యాత్మికసఖ్యత నాకు సర్వదా సంతృప్తిగొలుపుచుండును.

"జపాను దౌర్జన్యము నెదిరించుటలో చీనా శక్తిధైర్యములు యిరుమడించుచున్నవని చెప్పగోరెదను. ఆసియాజాతులన్నియు ఐకమత్యముతో పోరాడి జయించి ప్రపంచభావిస్థితి నిర్ణయించుట అవసరమని నేనునమ్ముచున్నాను. జపానుదురాశలు ఎక్కువగుచున్నందునను, ప్రపంచపరిస్థితులే విపరీతముగా మారిపోవుచున్నందునను మాస్వాతంత్ర్యరక్షణకై మేముముందుగ శాంతివిధ్వంసకుని శిక్షించవలసి యుండును" లేఖ చీనాభాషలో వ్రాయబడినది.

—

కాశీనాధరావువైద్యగారి ఆంధ్రదేశపర్యటన

మధిర ౧౮-౧౨-౪౦

శ్రీవారును లక్ష్మీవిలాస్ గరెవ్వాలాగారును శ్రీయుత రావి నారాయణరెడ్డిగారును మధిరకు ఈదినము ఎక్స్‌ప్రస్‌లో చేరిరి రయిలువద్ద రెండు వందలజనసమూహము స్వాగతమిచ్చి జయధ్వానములతో చతుర్వేదుల వెంకటకృష్ణయ్యాశీలుగారియింటికి తీసుకొనిపోయిరి ఎదురుగా బాలికలు హారతులెత్తి పుష్పములజల్లిరి తదనంతరము ప్రజలకువారినిపరిచయపరచిరి సాయంతరము నాలుగు గంటలకు దేవళములో సభజరుగుననియు అపుడు వేంచేయగలరని ప్రార్థించిరి భోజనాంతరము అల్లినగర వాస్తవ్యులు మాగ్రామమునకువచ్చిపోగలరని ప్రార్థించగా వెంటనే అపల్లెటూరునకుబండులు చేరి రెండు యెడ్లబండ్ల ప్రయాణముద్వారావల అసౌకర్యము మాని పల్లెటూళ్లయిక్కట్లను గ్రహించగలిగిరి అచటకూడా స్వాగతపత్రమర్పింపబడెను వెన్కమంది రయితులుచేరిరి, వారికిని మత్యము నందుగలభావము మీరిపుడుచేరి దీక్షతోనన్న ఈగ్రామములోనికి రాగలిగితిరి బాలికాష్టములు ప్రభుత్వమువారికితెలుపుడుము మీరుఐక్యతతోయుండి మీగ్రామమును మీరుబాగుచేసుకొనగోరుచో సత్యముఅవలంబనవలయును గాక దేశీయవస్త్రములనే వాడుటకు మిమ్ములప్రార్థించుచున్నాననిసెలవిచ్చిరి ఫలహారానంతరము మడిపల్లెయను గ్రామమునిచ్చేసి మాలమాదిగవాడలను దర్శించిరి వారికష్టములనడుగగా మాకష్టముల తీర్చువారులేక క్రైస్తవమతములోచేరితిమి గాని మాకష్టములుఅటులనేయున్నవి మాపెట్టిచాకిరితప్పలేదుఅని చెప్పుకొనిరి తదనంతరము దేవాలయములో ప్రజలనుద్దేశించి మీరు ధైర్యముగాయుండుడి మీకొరకు అనేక ప్రయత్నములు ప్రభుత్వమువారికి తెలుపగలను కానిమీరుమట్టుకుయూరకుండకుడి భయమువీడి ప్రభుత్వమువారిని మీసౌకర్యములుకోరుచుండుడు తదనంతరము మధిరగ్రామము ౬ గంటలకు విచ్చేసిరి దేవాలయములో సభసమావేశమయ్యెను సుమారు అయిదువందలమందియుండిరి ప్రభుత్వము ప్రజలకుగల యుద్దేశములనుకనుగొనవలయునంటే మీయుద్దేశములను ప్రభుత్వమునకువారు కాదు పదిమారులయిన తెలుపుచో వివేకులగు ఏ యుద్యోగియైన మీకుసహకారము చేయును ఈ గ్రామములోగల హరిజనులందరు క్రైస్తవులయినారనివింటిని అదిమనము వారికి సేయుసహకారములేకపోవుటచేతనేగదా హిందూమతములోచేరి మనదేవునినారాధించువారలు మనకు అస్పృశ్యులుగాచేయుటన్యాయముకాదు మీరు రాత్రిపాఠశాలలు నియమించి ఎయసుమీరినవారికికూడా విద్యగరుపుడి విద్యలేనిదిదేశము వికాసమునొందజాలదు మీరుచేసినఆతిథ్యమునకు శ్రమకుకృతజ్ఞులము తరువాత లక్ష్మీవిలాస్‌గారు రామాయణగాధయెత్తి భగవానుడయిన రాముడే పదునాలుగేండ్లవనవాసము తప్పించుకొనలేకపోయెను నేడు పూజారులు తమవిధినిర్వర్తించకపోయినచో దేవునియందుభక్తి తగ్గును పూజారులుతమవిధిని సక్రమముగా చేయకపోయినచో వెంటనేమనమువారిని తొలగించుటకు ప్రయత్నించవలయును మంచిపూజారిపూను దేవునియందు భక్తికుదిరింపజేయును ప్రజలలో శారదాశాసనము గురించి తెలుపుడనివేడిరి శాసనఅవసరమును శాస్త్రవిధిగా తర్కించి ప్రజారంజింపజేసిరి అటుతరువాత నారాయణరెడ్డిగారు ప్రపంచయుద్ధము దానివలన కలుగుకష్టములు ముందుగాబోవు ఉపకారములవిపులముగా నచ్చచెప్పిరి దేశీయవస్త్రములు నూలువడకుట రావుగోవిందశర్మగారు ఉపనిలాభములలో సహాయరూపించిరి పిదప వెంకటకృష్ణయ్యగారు తెలుగులోచెప్పగా ఆటుతరువాత వర్తకసంఘమువారు వర్తకసంఘగృహములో విజ్ఞప్తియిచ్చిరి సంపూర్ణవస్తువులలో ఐక్యతెలిపిరి భాషానిలయమందుకూడా స్వాగతపత్రమర్పింపబడెను శాలూకా అప్రజసంఘము కూడా దర్శించితిరి దయచేసి ఇల్లెందువేంచేసిరి

ఇట్లు,
మిరియాల నారాయణగుప్త

అడుకూలీల సౌకర్యము

హైదరాబాదు(దక్కన్)బహమన్ ౧౩ నిజాంరాష్ట్రములోని కర్మాగారాలలో పనిచేయు కూలీలలో స్త్రీలైనవారికి వారు ప్రసవించినకాలములో నారిఖర్చులను ... సరియగు ప్రతిఫలమును యజమానులచే యిప్పించి ... నా అమలులోనున్నదా లేదా అను విచారించుకొనుటకు ఎర్రిస్రమవ్యాపార శాఖవారికధికారమియ్యబడినది

బోధన్‌లో ఆల్కహాలు యంత్రాలయం

హైదరాబాదు(దక్కన్)బహమన్ ౧౩ బోధన్‌లో చక్కెరతయారు చేయునప్పుడు వచ్చే "మొలాసెస్" అను దానినుండి పవర్ అల్కహాలు తయారు చేసే కార్ఖానాను స్థాపించుటకై ప్రభుత్వమువారు రూ ౯ లక్షలు మంజూరు చేసినారు ఈ పారి ౩౮౬౦౦౦ గ్యాలన్లు తయారగునట అసలు ఈ కార్ఖానాలో మొత్తము మీద ౬౧౮౨౦౦ గ్యాలనుల వరకు తయారుకాగలదట ఈపవరు అల్కహాలును పెట్రోలుతోకలిపి మోటారుకారులకు వాడుకొనవచ్చునని ప్రభుత్వప్రకటనలో తెలుపబడినది ఈవిధంగా ఇపుడుకావలసిన పెట్రోలులో నాలుగవవంతు పరిమాణపు పవరుఅల్కహాలును బోధన్‌వద్ద కార్ఖానాలో తయారుచేయగలరు యుద్ధంకాలలో పెట్రోలు ఖరీదు హెచ్చగుటయు, అప్పటికని చాలినంత దొరకకపోవుటయు సంభవించును గనుక మోటారుకారులున్నవారలు ఈ పవరుఅల్కహాలును కలిపివాడుకొనవలసినదని ప్రభుత్వ ప్రకటనలో సలహాయివ్వబడినది

బోధన్‌లో చక్కెరకార్ఖానాలో రోజుకి ౧౫౦౦ టన్నుల చెఱకునుండి రసంతీయబడును ఈచక్కెరచేయుపనిలో ౧౨౦౦౦ మంది పనివారలు ప్రతిరోజు పనిచేయుచుందురు ఈ మొత్తము చక్కెరపనికాలానికి కూలీలకై రూ ౧౨ లక్షలు ఖర్చగుచున్నదని అదే ప్రకటనలో తెలుపబడినది

సవరణ

మా పత్రిక ౨-౧౨-౪౦ వ తేదిసంచికలో (పుట ౬ కాలం ౫) "న్యాయతరా దినపత్రిక" అను శీర్షికక్రింద ఈక్రిందివాక్యము ప్రకటింపబడినది "పయాంపత్రికకు ౨౦ వేలు ఏకేటా ప్రభుత్వమువారిచ్చుచున్నారనిన్నీ తనకున్నూ (మౌల్వీ అసదుల్లాసాహెబుగారికి)అదేమొత్తం ఇయ్యవలెనని వారుకోరినారనిన్నీ వదంతిబయలుదేరింది" ఈవదంతికేవలము నిరాధారమైనదని మాకు విశ్వసనీయులైనవారిద్వారా తెలిసినది మౌల్వీఅసదుల్లాసాహెబుగారుతమకు ఏటేటరు ౨౦౦౦౦ లు ఇమ్మనిప్రభుత్వమువారిని ఎన్నడును కోరలేదు, పయాంపత్రికకు అట్టిమొత్తము ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చుచున్నారనుట కేవలము అబద్ధము, మేముపొరపాటున ఇట్టిఅబద్ధవార్తనుప్రకటించినందుకు చింతించుచున్నాము

సంపాదకుడు,

అమెరికావర్తక నౌకలను బ్రిటను కొనుట

బ్రిటిషువారు అమెరికానుండి ౧౬ వర్తకపునౌకలను ౨౨౪౦౦ పౌనులకు కొనినారు వీటి పరిమాణము ౧౪౨౮౨౭ టన్నులుండును ... ఈకొనుగోలు డిసెంబరు ౧౬ తేది ...

వాడినవారి ప్రశంస

శ్రీరామచంద్రాయనమః
ఆర్యా! మాణ 8/12/40
వందనములు } కోటపల్లి నైజాం

ఒకరికి బహుదినములనుండి పీడింపబడుచున్న "సెగరోగము" అనేకౌషధములు సేవించి, నిరాశజెంది తుదకు "గోలకొండపత్రిక" యందు ప్రకటింపబడిన "గోనోక్యోల్" తగిన ఔషధరాజమని గాంచి నాడే ఒక గోనోక్యోల్ బుడ్డియు దానితో రత్నపురుషలేహ్యం డబ్బాయు వాడవలయుదీన మీకాజ్ఞయొసంగితిని వ్రాసినతీరుగా వచ్చిన Rs 4-11-0 వీ పీ పుచ్చుకొని ఔషధము మూడు మోతాదులు వ్రాసినతీరుగా వాడితిని దాని గుణవిశేషములు బహు ఆశ్చర్యములు ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలమువలె అట్టిరుగ్మత అణగంటినదనియు సెగరోగులపాలిట వరప్రసాదమని నిండు కుతూహలముతో నుడివారించుచున్నాను దీనినిబట్టిచూడ మీ ఔషధరాజములన్నియు నిష్కళంకమైనయమూగా నున్నవనియు "ఈశ్వరఫార్మసీ"యనునామకరణము శాశ్వత ప్రశంసనీయమెయని తోచుచున్నది

ఇట్టివైద్యరత్నముల భగవంతుడు యెల్లప్పుడు కాపాడినచో భారతదేశము శ్రేయోదాయకముగా నుండునని వేరుగా జెప్పనక్కరయుండదు

మీరు అజ్ఞయొసంగినచో నొకచక్కని (ప్రకటనార్థమై) ప్రబంధమువ్రాసిపంపెదను

ఇట్లు
బాలాజిగారి కృష్ణయ్యగారు
కోటపల్లి
ST ధారూరు

ప్రకటన

ధార్వాడ్‌జిల్లా హుబ్లీలోని సిద్దేశ్వర అండ్ కంపెనీయజమాని ఇందుమూలముగాప్రకటించుటయేమన, పైకంపెనీయొక్క ఇనుప పెట్టెలు (త్రిజోరీలు, అల్మారీలు మున్నగునవి (౫) సంవత్సరములకుపైగా హైదరాబాదురాజ్యమందంతటను ప్రసిద్ధికాంచియున్నవి ఇదివరలో పైకంపెనిదుకాణము అబిదుబిల్డింగ్సులోనుండెను దానినియిప్పుడు అబిదురోడ్డులోయున్న మొయినుద్దీన్ బిల్డింగ్సుకుమార్చినైనది పూర్వము (౫) సంవత్సరములనుండి కంపెనివారు ఎల్ జి హాంబల్ అనునతనిని తమప్రతినిధిగానియమించేసియుండిరి. ఇప్పుడుకొన్ని కారణములచేత అతన్నితీసివేయడమైనది అతనిస్థానమున కంపెనీ భాగస్థులలో నొకరగు చెన్నప్పజి కమ్మార్‌గా నియమింపనైనది కానయెవ్వరును, ఏవిధమైన వ్యవహారములనుకాని పూర్వపుకార్యనిర్వాహకులగు ఎల్ జి హాంబల్‌తో జరుపకూడదు మరియుమెముక్రొత్తగా మొయినుద్దీన్ బిల్డింగ్సులో ఏర్పాటుచేసినదుకాణముకు అభిమానులందరును పూర్వమువలెనేసంబంధముకలవారై అభిమానింతురనియునవి

ఇట్లు,
పండిత్ అప్పారావు, బి ఎ ఎల్ ఎల్. బి.
వకీలు హైకోర్టు, సిద్దిఅంబర్‌బజారు హైదరాబాదు
(సిద్దేశ్వర్ కంపెనీ పక్షంవకీలు)

సత్యాగ్రహ విశేషాలు

క్రిస్మసు పండుగలలో సత్యాగ్రహం ఆపుదల

గాంధి మహాత్ముని సూచనలు

ఈడిసెంబరు ౨౪ తేదినుండి క్రొత్త సంవత్సరపు జనవరి ౪వ తేదివరకు క్రిస్మసుపండుగల కారణముచే సత్యాగ్రహం ఉండదని గాంధిమహాత్ముని ఆదేశమును మహాదేవదేశాయిగారు ప్రకటించినారు.

ఆదేశప్రకటనతోకూడ వారు మరియొకసంగతి తెల్పినారు సత్యాగ్రహులుగా రాగోరువారు నేరుగా గాంధిమహాత్మునివద్దకు పోక తమ రాష్ట్రీయుల కాంగ్రెసు సంఘమునకు మొదట తెల్పుకొనవలెననియు, ఆరాష్ట్రసంఘాధికారులు గాంధిమహాత్మునితో ఆలోచించి అనుమతినివ్వటం నిర్ణయించగలరనియు హెచ్చరిక చేయబడినది.

విద్యార్థుల ఉత్సాహము

అనేకులు విద్యార్థులు సత్యాగ్రహము చేయుటకు తమసంసిద్ధతను గాంధిమహాత్మునికి తెలియచేయుచున్నారట. అయితే విద్యార్థులు సాధారణంగా పెద్దవారలు ఏసత్యాగ్రహపరులకు బద్ధులైయుండవలెనో వాటికి బద్ధులగుటకు అంగీకరించుటయేగాక, విద్యను చాలించుకొనుటకు నిశ్చయించుకొని తల్లిదండ్రులయొక్కయో వారలు లేనిపక్షాన పోషకులయొక్కయో అనుమతిపొందినవారలై యుండవలెననియు, తక్కినవారు సత్యాగ్రహముచేయదలచితినని విజ్ఞాపనలు పంపుకొనరాదనియు హెచ్చరిక చేయబడినది.

హరిజనులు

అఖిలభారత నిమ్నజాతీయ సంఘ కార్యదర్శులు వ్రాసిన ఒక లేఖలో తప్పక సత్యాగ్రహము చేయవలెనని అభిలాషగల హరిజన యం. యల్. ఏ లు (అనగా శాసనసభ్యులు అసెంబ్లీసభ్యులు) మాత్రమే సత్యాగ్రహము చేయుటకు అనుమతినిచ్చినాననియు, స్వయంగా ఆలోచించుకొని శక్తిగలిగినవారలను మొదటగా ఆపివేయుటలేదనియు గాంధిమహాత్ముడు తెలియబరచినాడు.

అస్సాంరాష్ట్రస్థితి

అస్సాములో కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులందరు జనవరి ౧౫ వ తేదిలోగా సత్యాగ్రహం చేయుదురని తెలియుచున్నది.

గాంధిగారి ఆజ్ఞప్రకారం నోటీసు ఉపసంహరించుట

దివాన్ చమనలాల్ యం. యల్. ఏ. గారు రేపు గానవతేదిని ఛెహెర్టాలో సత్యాగ్రహం చేయునట్లు అమృతసరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు నోటీసుయిచ్చినారట, మహాత్మా గాంధిగారి నుండి తిరిగి ఉత్తరువు అందేవరకు ఆగవలెనని తంతివచ్చెను, మహాత్ముని ఆజ్ఞానుసారము జిల్లా మేజస్ట్రేటుకుపంపిన నోటీసును ఉపసంహరించుకొనినట్లు సమాచారం తెలిసిరి

గాంధిజీఆమోదంలేని సత్యాగ్రహి

పాలకొండతాలూకా సిరిపురముగ్రామ శాస్త్రవ్యులు శ్రీపట్టాజగ్గారావుగారిని డిసంబరు ౧౨వ తేదిసగలు ౧౨గంటలకు పాలకొండపోలీసు సబ్‌ఇన్స్‌పెక్టరుఅరెస్టుచేసి పార్వతీపురముసబుకలెక్టరువిచారణ గావించి ౧సంవత్సరము శిక్ష విధించిరి. వీరు గాంధిమహాత్మునిచే నియమింపబడిన సత్యాగ్రహి కానట్లు తెలియుచున్నది.

నిమ్నజాతుల విద్య

హైదరాబాదు (దక్కన్), బహిష్కృత (నిమ్న) (హరిజన) విద్యార్థులు కొందరు విద్యామంత్రి గారగు నవాబు మెహిదీయార్జంగు బహద్దరు గారివద్దకు మొన్న ఆదివారమునాడు వెళ్ళి మాట్లాడినారు—వీరికి బి. యస్. వేంకటరావుగారు నాయకత్వమువహించినారు. వీరితోపాటు డి॥ బి॥ అరవమూదు అయ్యంగారు వెళ్లిరి. వీరిమొరవెట్టుకొన్న దేమనగా:

నిమ్నజాతుల దేశానికి వెన్నెముకవంటివారు. వారికష్టంమీదనే దేశాభ్యుదయం ఆధారపడిఉంది. అందుచేత వారినిక్కి మనుష్యులనటే చూడవలెను. వారివిద్యకేవ్యాసంగాలున్నాలేవు. మొత్తముజనసంఖ్యలో అరవవంతున్నారు, వారు వృద్ధికిరానిది రాష్ట్రం కూడా వృద్ధికిరాదు

హు-ఘ-నీ, నిజాంప్రభువుగారు సిల్వర్ జూబిలీకాలంలో ఇట్లుసెలవిచ్చినారు "నా అభిప్రాయంలో ఒకరు ఎక్కువకారు ఇంకొకరు తక్కువకారు. అందరున్నూ సమానులే నిమ్నజాతులు విద్యలోను, ఆర్థికంగాను వెనుకబడియున్నారు, నాప్రజలలో వారే ఎక్కువసంఖ్యలోఉన్నందున నాప్రభుత్వం వారి విషయంలో ఎక్కువశ్రద్ధ తీసుకోవలెను"

ఈవిధంగా శ్రీప్రభువుగారున్నూ సెలవిచ్చియుండగా, అందుచేత ఈప్రకటనధులిప్పుడు ప్రభుత్వాన్ని కోరదేమనగా వారి సంఘముయొక్క విద్యాభివృద్ధికి ఈక్రింది అవసరం.

ఉచితవిద్య, ప్రదక్షిణహాయం ఉచిత ఛాత్రగృహం (Hostel) ఉద్యోగాలలో కొన్ని వీరికిమాత్రమే ప్రత్యేకించుట, నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్య, రాత్రిపాఠశాలలు"

వీరి కోరికలనంతా ఓపికతో రెండు గంటలకాలము విద్యామంత్రిగారు వినుకొన్నారు. సానుభూతితో అభిలాషలనుగురించి ఆలోచించుతాము అని వారు సెలవిచ్చినారు.

ప్రభుత్వము మృదువైఖరి కి దిగుచో

స్థితిగతుల పునరాలోచనజరుగును

కాంగ్రెసు వైఖరినిగూర్చి రాష్ట్రపతి మౌలానా ఆజాదుగారి వివరణ

పూనా, డిశంబరు ౯

పూనా సూచనను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింప సంసిద్ధులగుచో కాంగ్రెసు వైఖరి యెట్టిదిగానుండునని యడుగగా స్థితిగతులన్నిటిని సింహావలోకనముగావింప కాంగ్రెసువారు సంసిద్ధులగుదురని కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షుడగు మౌలానా అబుల్ కలామ్ ఆజాదుగారు పత్రికాప్రతినిధుల సమావేశంలో చెప్పిరి "పూనాసూచనకు యిప్పుడు కాంగ్రెసువారు కట్టుబడియుండలేరు. ఐనను, పూనా నిర్ణయమునందలి సిద్ధాంతమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుచుచో అది వేరువిషయము" అని వారు చెప్పిరి

భారతదేశము ఫాసిస్టు రాజ్యముల దాడికి గురియగుచో కాంగ్రెసు వైఖరి యెట్టిదిగానుండునని యడుగగా దేశరక్షణకార్యములయందు కాంగ్రెసు బాధ్యతవహించియుండినప్పుడే దేశరక్షణబాధ్యత కాంగ్రెసువారిపైనుండెడిది. బ్రిటిషువారి లాభాలకు చెక్కుచెదరకుండ నుంచుటకుమాత్రము కాంగ్రెసువారు దేశమును రక్షింపనంగీకరింపరు అని ఆజాదుగారుచెప్పిరి

మౌలానాఆజాదుగారి ప్రకటనఫలితము

కాంగ్రెసు కార్యవర్గము వారు పూనాలో ఆమోదించిన తీర్మానము గూర్చి బ్రిటిషువారు సిద్ధపడినచో కాంగ్రెసుపరిస్థితులను పునరాలోచించగలదని మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాదుగారు సాట్నాలో ఉపన్యాసమందు చెప్పియుండిరిగదా దానినిబట్టి, కాంగ్రెసుప్రభుత్వములకు సమాధానమును కుదుర్చుటకై కొందరువ్యక్తుల మధ్య ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు నడచుచున్నవని మదరాసు "హిందూ" పత్రికయొక్క క్రొత్తఢిల్లీ విలేఖరి అనుచున్నాడు

ముస్లింలీగు వైఖరియు వెనుకకు తగ్గుటకు ఇష్టపడుచున్నట్లు పైనుదహరించిన సూచనలకు పఠానునట పంజాబు ప్రధానిగారి సన్నిహితబంధువులలో కొందరు వారితో మాట్లాడి కాంగ్రెసు పక్షమున సత్యాగ్రహము చేసేతలంపు గలిగియున్నారట. ఈవిధముగా ముస్లిం లీగు నుండి వారలే ఆక్షేపణ చేయు మొదలు పెట్టుటకే ఇటీవలనే జిన్నాగారు వారలకెవోసమాధానము చెప్పుటకై కాంగ్రెసు ప్రభుత్వముతో చేరిమంత్రులను అంగీకరించుటకు మామచున్నదని చెప్పినారని విలేఖరి అనుచున్నాడు. పంజాబు ప్రధాని సర్ సికందర్ హయాత్ ఖాను గారు పాకిస్థానమునుకోరుటవల్ల ఉపద్రవముకలదని హెచ్చరించుటయు, పంజాబులో వేరెముస్లింలీగు పార్టీని స్థాపించుటకనుమతి యొసగకపోవుటయు, వెంటనే ముస్లింలీగు కార్యవర్గ సమావేశము జరుపవలెనని ఫజ్లుల్ హక్కు గారు జిన్నాగారికోరుటయు ఇవియన్నియు క్రొత్తపరిస్థితులను సూచించుచున్నవట

జయకరుగారు డిసంబరు ౧౧ వతేది ఉదయము వైస్రాయిగారితో సంభాషించి బొంబాయికి వెళ్ళిపోయిరి ఇటీవలనే జగదీశప్రసాదుగారు చేసినసూచనలలోనిసంగతి ఏదికాని ఢిల్లీకి తమరాకయొక్క ఉద్దేశ్యముకాదని జయకరుగారు హిందూవిలేఖరికి చెప్పిరి

రాజకీయ ప్రతిష్టంభన తొలగు ఉపాయము

సర్ తేజ్ బహాదర్ సప్రూగారి సూచనలు

సర్ తేజ్ బహదూర్ సప్రూగారు ఇప్పుడు కాంగ్రెసు సత్యాగ్రహముచే దేశమునకేర్పడిన పరిస్థితిని తొలగించుటకు కొన్నిసూచనలను చేయుచు ఒకదీర్ఘప్రకటన చేసినారు. అవి ఈక్రిందివిధముగనున్నవి

గాంధిమహాత్ముడును, జిన్నాగారును ఇప్పటి రాజకీయపరిస్థితినిగురించి ఆలోచించుటకై వెంటనే సమావేశము కావలెను. అట్టిసమావేశము గుప్తముగాను గామనప్పులలో ఏర్పాటు చేసికొనియుండక ఒకరిఆలోచనను ఒకరువిన్నతర్వాత అవసరమైనచో తమఅభిప్రాయమును సవరించుకొనుటకు సిద్ధముగానుండునంతదారముగానుండవలెను. ఏవిధమైనగాని పరిష్కారము కుదుర్చుకొనదలచినచో పట్టుదలతో సమావేశము కావలెను. ఆ సమావేశమునకు ఒకరిద్దరు హిందూమహాసభ నాయకులను సిక్కునాయకులను నిమ్నజాతుల నాయకులను రప్పించవలెను. వారలు వైస్రాయిని కలిసి యుద్ధము జరుగుచుండుకాలానికి మధ్యకాలమున జాతీయప్రభుత్వలక్షణము కనిపించునట్లుగా వైస్రాయిగారి ప్రభుత్వమును నిర్మించుట అవసరమని కోరవలెను. శత్రువులనుండి దేశమును రక్షించుపనిలో జాతీయ శాఖకు గాను ఒకభారతీయుమంత్రిని నియమింపవలెనని కూడ వైస్రాయి గారిని కోరవలెను

భారతదేశములో పెద్దపరిశ్రమలను, ముఖ్యముగా యుద్ధమునకు అవసరములైన పరిశ్రమలను ప్రారంభింపవలసినదిగా వైస్రాయిగారిని నిర్బంధము చేయవలెను. వెంటనే రాష్ట్రములలో ప్రజలకు బాధ్యములైన ప్రభుత్వములు ఏర్పాటు చేయవలెను.

హిందూ అల్పసంఖ్యాకులకు అభయం

జిన్నాగారి క్రొత్త ప్రకటన

కరాచి డిశంబరు ౧౫

జిన్నాగారు నిన్న సాయంకాలము యిక్కడ కు వచ్చిరి "అధికసంఖ్యాకవర్గము అల్పసంఖ్యాకవర్గమును రక్షించవలెననుసిద్ధాంతమును నేను పూర్తిగ విశ్వసించుచున్నాను. సింధులో మహమ్మదీయులు హిందువుల హక్కులను సర్వదా కాపాడుచుండవలెనని నేను సలహా చేసినట్లు, సింధులో హిందుమిత్రులు నమ్మవచ్చును" అనివిలేఖరి కొందరికి తెలిపిరి

సర్ సప్రూగారిప్రకటనమునుగూర్చి గాని, కిరణ్ శంకర్ రాయ్ గారి ఉపన్యాసమును గూర్చి గాని ఏమియు చెప్పనిరాకరించిరి "ప్రస్తుతము వాటినిజీర్ణం చేసుకుంటున్నాను" అనిరి

పాట్నా, డిశంబరు ౧౪

ప్రస్తుతము గవర్నరులు పరిపాలించుచున్న రాష్ట్రములందు మంత్రివర్గములను ఏర్పాటుచేయుచో, అందుచేరువారు పాకిస్థాన సూత్రమును అంగీకరించి ముస్లిం మంత్రివర్గమేర్పడుటకు తగినహిందువుల బలముచేర్చుకొంటేనేగాని ముస్లింలీగువారు పదవీస్వీకారము చేయరాదు అనునట్లుగా జిన్నాగారు బీహారు రాష్ట్రముస్లింలీగు వ్యక్తులను ఖాన్ బహదుర్ ఎస్. ఎం. ఇస్మాయిల్ గారికి తెలియజేసిరి. ఇస్మాయిల్ గారు ఎం. ఎన్. రాయి గారితో సంప్రదించియుండిరి. బీహారులో సమష్టిమంత్రివర్గము ఏర్పరచుటను గూర్చి జిన్నాగారి అభిప్రాయము కోరియుండిరి. జిన్నాగారు యీవరకే వివిధరాష్ట్రముల ముస్లింలీగు నాయకులకు చెప్పినదని తెలియుచున్నది

సంవత్సరము చందా
౬ నెలకు ... [illegible]
అరుమాసాలకు
3 మాసాలకు
ప్రతి సంచికకు ... [illegible]
... చందా
... [illegible]
... [illegible]
కాల ప్రత్యేకము.

గోలకొండ పత్రిక

Golkonda Patrika

The only Popular Paper That reaches The masses In the Dominions

Best Medium for Advertisement

PUBLISHED ON EVERY MONDAY AND THURSDAY

Volume 15 | Hyderabad-Dn. | Monday 23 December 1940 | Number 64

హైదరాబాదు శాసనసభ

బాల్యవివాహ నిషేధ శాసనాన్ని ఎత్తి పారవేయుట!

సనాతనధర్మకీ జై !!

హైదరాబాదు శాసనసభలో యీతడవ ౪౦ చిల్లరపల్లర శాసనాలు చర్చకు వచ్చినవి. అందు అల్కహాలు శాసనము ఒకటి. ఇప్పుడు ... [illegible] ... మిగిలినవిప్పుడు ... అల్కహాల్ అను ద్రవ్యము ... దానిని పెట్రోల్‌లో కలిపితే మోటారులలో పనియిచ్చునని ... ఆరోగ్య ... శాసనం ... హైదరాబాదు రాజ్యంలో కూడా యీ శాసనం చేయవలెనని ప్రవేశపెట్టినారు. సర్కారు భట్టీలో సారాయి తయారగును ... మిగిలిన ... నిజామాబాదులో ... వాటినుండి కూడా మంచి లాభము పొందవచ్చునని ప్రభుత్వం వారు ... శాసనములో ఒక్క చోటలో ... పెట్రోలు ... అమ్మేవారు ... పెట్రోలున్న ... కలిపి అమ్మవలెను. ... శిక్షించబడుదురు, అని శాసనం. అయితే యీశాసనం సికింద్రాబాదుకు వర్తించదు. ... పెట్రోలు ... శిక్ష ... ఉంచుతారు. అందుచేత మోటారు ... యీశాసనం వర్తింపచేయవద్దని ... నరసింగరావుగారి ... యీ మాసంలో ... యీశాసనంవల్ల ఏమీట ... అన్యాయం వస్తుందని అంచనా వేసినారు.

ఇంకొక శాసనం ... శాసనం కావించబడింది. అదేమంటే బయటి భోగంవారి శాసనం. బయటినుండివచ్చే భోగంవారు తమ "వృత్తి"ని ఎట్లా సాగించుతారో పోలీసువారు వారిపై ఒక కన్ను వేసి ... ఉండవలెనట ... కాలం ... తర్వాత ... "వృత్తి" పర్మానా ఇవ్వబడునట.

కొంతదినాలనుండి జనులు కొందరు శాసనసభ కద్ద ... ఇతర శాసనాలను ప్రక్కకు ద్రొబ్బి బాల్యవివాహ నిషేధశాసనాన్ని చర్చకు తీసుకొనిరి. "పాపం బయటఎంతమంది కాచుకొన్నారు. వారికి క్షమచెప్పించి యీశాసనంపై అయిన నిర్ణయం తెలిపి వారిని పలకరించి ..." అని ఈశాసనం చర్చకు తీసుకొన్నారు.

నా అక్బర్ యార్జంగు గారు దీనిని ప్రవేశ పెట్టుచు ఇట్లనిరి. "ప్రజాభిప్రాయం కనుగొనుటకై దీని నిదివరకు సెలక్టు కమిటీకి పంపి యుంటిమి. అందు నా అప్సర్ యార్జంగు గారును, అజాద్ ... గారును వెనుకన్నా ఈశాసనాన్ని ఎత్తి వేయవలెనని అభిప్రాయమిచ్చినారు ... వెంకటరామారెడ్డిగారును రాజా పన్నాలాలుగారును, నరసింగ రావుగారును తమతమ అభిప్రాయాలను వేరువేరుగా తెలిపిరి. ఈముగ్గురును సవరణతో కూడా ఈశాసనాన్ని ప్రవేశపెట్టుటకై ఏకాభిప్రాయమిచ్చిరి. మేము ... కాదని తెలుపదలచినాము. ప్రజాభిప్రాయం ప్రకారం మేము పోవలెనని తెలిపినాము. ... సంఖ్యాకులకు ప్రజలు దీనికి విరుద్ధం కావున మా అభిప్రాయము ... చేయవలసిందే" తర్వాత నా అక్బర్ యార్జంగు గారు దీని పుట్టుపూర్వోత్తరాలు తెలిపిరి. కేశవరావుగారు దీన్ని మొదలు ప్రవేశపెట్టి చనిపోయిరనిన్ని తర్వాత వెంకటరామారెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిరనిన్ని అటుతర్వాత ... నరసింగరావుగారు దీనికవలంబకులైరనియు దీనిచరిత్రను తెలిపిరి. అక్బరు యార్ జంగ్ బహద్దరు గారు శాసనానికి వ్యతిరేకంగా తర్వాతమాట్లాడినారు శాసనానికి వ్యతిరేకంగా ౧ లక్ష ... వేల చిల్లర సంతకాలు వచ్చినవనిన్ని అనుకూలంగా ... మాత్రమే వచ్చినవనిన్ని తెలిపిరి. రాజా మహబూబ్ కరణ్ గారు జాగీర్దారుల పక్షాన ఇటీవలనే శాసనసభా సభ్యులైనారు వారున్నూ శాసనానికి విరుద్ధంగా మాట్లాడినారు.

తర్వాత నరసింగరావుగారు చాలా ఉద్రేకంతో ఒక గంటసేపు ఉపన్యసించినారు. వారెన్నో విషయాలను ఎత్తి చూపినారు. పంతకాలు సంతకాలు అంటారు. ఎన్ని అంగుష్ఠనిశానులున్నవో చూడండి వారంతయు తెలిసికొనిరో ... ఒత్తినారా వారికి సనాతనులేమి బోధచేసినారో తెలియునా? "అయ్యా ఇదిశాసనమయితే డాక్టర్లు వచ్చి మాపిల్లలను శారీరకపరీక్ష చేస్తారు. పోలీసులు వచ్చి అవమానం చేస్తారు. తురకలు వచ్చి మా ... పిల్లలను ఎత్తుకొనిపోతారు. మనధర్మం ధ్వంసం అవుతుంది. ఇది ఆర్యసమాజం వారి కుచేష్ట" ఈవిధంగా తప్పుడు బోధలు చేసి కవిలె ... సంతకాలు తెచ్చినారు. ఈశాసనంపై ముసల్మానులు ఓటివ్వకూడదు ... అని ... ఉపన్యసించిరి

శాసనసభలోని ఒక సభ్యుడైన దోస్తు మహమ్మద్ ఖాన్ అనువారిట్లన్నారు "సనాతనులు రాజభక్తికలవారు వారిని అసంతృప్తిపరచకూడదు మతకార్యాలలో ప్రభుత్వంవారు దఖల్ ఇవ్వకూడదు

తుదకు ఓట్లు తీసుకోబడెను. వచ్చిన ... మందిలో ౪ గురు అనుకూలం ౧౮ మంది ప్రతికూలం

హిందువులలో ఇద్దరున్న రాజా మహబూబు కరణ్ ... ఒకరు, ... ఏక వాక్ ప్రమాదవశాత్తు శాసనానికి వ్యతిరేకంగా ఓటిచ్చినారు ... ముసల్మాను సభ్యుడు ... సనాతనులకు ... సభలో ... ముసల్మానులు ... హిందూ ... బలను చేత శాసనము ఎత్తిపార

మలేరియాజ్వర పీడితులకు ఆహారము.

మలేరియాజ్వరబాధితులకు శక్తి తగ్గకుండ చేయుటే మిక్కిలి కష్టతరమైనపని ఘనఆహారమన్న ఇష్టమే లేదు పైగా జ్వరపు విషము నరమ్నాయువులలోపోయి వాటినిబలహీనముగా చేసి రోగిని అశక్తునిగా జేయును. ఈకష్టమును డాక్టర్లు తొలగించినారు. హార్లిక్సు వారకు వండిపుష్టి నిచ్చునదిగాన జీర్ణావయవములకు ఏలాంటి హానికలుగ జేయదు సులభముగా జీర్ణమై నరమ్నాయువులకు శక్తి నిచేకూర్చి సకలావయవములకు సామర్థ్యమునిచ్చును ఎట్టిజ్వరమునకైనను హార్లిక్సు ఇంటిలో నుండినే వలయును.

జర్మను గప్పాలు

ఒకప్రకటనలో ఇట్లున్నది.

నవంబరు ౩ వ తేదిన జర్మనులు ఇట్లన్నారు: శామయా యుద్ధములో ఇంగ్లీషువారి ఓడలు ౩ గలక్ష ... వేల టన్నుల మేరకు ముంచివేసినాము ... యుద్ధారంభంలో ఇంగ్లీషుసామ్రాజ్యానికి ... కోట్ల ... లక్షల టన్నుల బరువుగల ఓడలుండెను. అక్టోబరు తుదివరకు వారిఓడలు ... లక్ష ... వేల టన్నులవి మునిగెను, ఇదేకాలములో జర్మనుఓడలు ... లక్షల ౪౦ వేల టన్నులవి ముంచబడెను ఈకాలంలో ఇంగ్లీషువారికి డెన్మార్కు, గ్రీసు హాలెండు నార్వే ఫ్రెంచిఓడలు లభించెను, వీటితూకం ... లక్షలు పైగా కొత్తవి సామ్రాజ్యంలో ... నిర్మించుచునే ఉన్నారు. అందుచేత ఇంగ్లీషువారి ఓడలిప్పుడు యుద్ధారంభంలోకంటే ఎక్కువగానున్నవి.

ముసలోనిఅబద్ధాలు

ముసలోనినిగురించి అదే పైప్రకటనలో యిట్లువ్రాసినారు, అతనుపూర్తిగా అబద్ధాలుచెప్పువాడు. ఇటలీఓడలను ఇంగ్లీషువారుచాలా ముంచినారు కాని అదంతా అబద్ధ మేఅని ముసలోని అనుచుండువాడు ఇదివరలో ఎన్నో ఇటలీ ఓడలను ఇంగ్లీషువారు ముంచిందట్లుండ నవంబరు ... వాడు ... ఇటలీఓడలకును ... ఇంగ్లీషుఓడలకును యుద్ధంజరిగితే అందు ౧౦ ఇటలీ ఓడలు మునిగెను, ఇంగ్లీషువారిది ఒక్కటికూడా మునగలేదు.

ప్రపంచంలోకెల్ల ఎక్కువ వేగముగల విమానము

ఇపుడు "స్విఫ్టలింగ్" (అనగా వడిగాలి) అనుపేరుగల ఒక బ్రిటీషుపోరాటపు విమానము పనిచేయుచున్నది. ఇది ప్రపంచంలోకెల్ల ఎక్కువవేగముగల విమానమైయున్నది ఈ విమానమునుగూర్చిన వివరాలు ఇంకను రహస్యముగానున్నవి. కాని దీనివేగము గంటకు ౪౦౦ మైళ్ళకంటె ఎక్కువగానున్నది.

శ్రీబాల భారతీ విద్యాలయము

ఈవిద్యాలయము సుమారు ... సంవత్సరముల నుండి రాణిగంజ్ సికింద్రాబాదులో స్థాపింపబడి విద్యగరపబడుచున్నది. తెలుగు, హిందీ, ఇంగ్లీషు భాషలలో జాతీయపద్ధతులతో విద్యగరపబడుచున్నది. హరిజనులు మిక్కిలిబీదవిద్యార్థులు యిందు చదువు చున్నారు కొందరు ఉదారస్వభావులచందాలతోను కొద్దిజీతములను తీసుకొని విద్యాలయము నడుపుచున్నారు. ౧-౧-౧౯౪౧ తేదీన డి పగలు కాయకష్టముచేసి చదువుటకు వీలులేని వారికిగాను రాత్రిపాఠశాల ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

వేయుబడెను.

ఈతీర్మాను బయటిజనంవిన్నవెంటనే సనాతనులలో ఒకరినొకరు ... అలింగనములు చేసికొన్నారు ... నీలకంఠం గారు చేసినమహాకార్యానికి ఆశాంతను మెచ్చి కొని ఆయనకు కొన్ని పూలహారాలు వేసినారు సనాతనధర్మకీ జైఅని తాము తెచ్చి కొన్న ఒట్టపేళికలను చంకలో పెట్టుకొని ఎగురుకుంటూ వెళ్ళిపోయినారు.

అల్లాడిగారు

హైదరాబాదు (దక్కను). ఖబేమాన్ ౧౯ సర్ అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యర్ గారున్నూ శ్రీ టి ఆర్. వెంకటరామశాస్త్రిగారున్ను ఒక సికింద్రాబాదుకేసులో వాదించుటకు వచ్చియుండిరి. గతగురువారమునాటినుండి కేసు విచారణ జరిగెను.

ప్రొద్దుటూరువీరన్నబిడ్డను ... అను రాజయ్యకిచ్చి పెండ్లిచేసిరి వారికి హనుమంతరావు అను పిల్లవాడు పుట్టెను, వాడు ... మాసాలవాడుగా ఉండగా తల్లిచచ్చెను, అటుపైఆశిశువును తల్లియొక్క తండ్రి (అనగా తాత) పెంచెను. ౧౨ ఏండ్లతర్వాత పిల్లవానితండ్రికి తనపిల్లవాడు జ్ఞాపకంవచ్చినాడు నాపిల్లవాన్ని నాకియ్యాలన్నాడు తాత ఊహూ అన్నాడు అందుపై ఇద్దరున్నూ కోర్టుకెక్కినారు, తీర్పువిమనకు ఇంకా తెలియదు

ప్రకటన

చిరుమామిళ్ళ అమరయ్యసాకు ... రాయున్న నోటు ... తప్పోళ్ళావ ... మధిర యిందుమూలకముగా ... తెలుపు ... కొనేది ... మధిర ... కోట్ల ... గుంటుపల్లి రాముల ... వెంకయ్యగార్లు (సోదరులు) ... పదకొండువందల ... బండిలారీ ప్రామిసరీనోటు ... ౧౯౩౯ ... ప్రామిసరీనోటు ... పదరునోటు ... మరియు ... నా ... ప్రాయించి ... సంతకములు చేసియుండిరి. అట్టినోటు నావద్ద ... చిరిగిపోయినట్లు భావించుచున్నాను గనుక పదరు నోటు ... దొరికిన ... వెంటనేనాకు అందచేయగలరు- పదరునోటునుబట్టి నేను యితరులకు రొండ్వధమైనహక్కులు చెందచేసి యుండలేదు, పదరునోటుగురించిన క్రయవిక్రయ అర్థగాని లేక ... గాని చెల్లనేరవు-

౧౯౪౦ ... సం॥ ...

ఇట్లు
చిరుమామిళ్ళ అమరయ్య.

ఇటలీలోకి జర్మను సేనలు చేరుచున్నవి

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

ఈఆఫ్రికాలోని యుద్ధములోనే కనుపించవలసిన ఇంకొకసంగతియేమనగా, ఇటాలీయుల సోమాలిలాండు సరిహద్దులో ఒక శత్రుసైనికస్థానమును ఎల్లాక్కునను బ్రిటిషుసేనలు డిసెంబరు ౧౬ వ తేదిన ముట్టడించినవి, ఆసేనలువచ్చుచుండెనని తెలియగానే అక్కడి ఇటాలీయుసేనికుల ముఖ్య నాయకుడు పారిపోయెను. అందువల్ల తక్కినసేనలు నిరుత్సాహము చెందినవి, అందుపై అక్కడి తక్కిన సైనికాధికారులు బ్రిటిషుసేనలకు ఇటాలీయ సైనిక సామగ్రి ఎచ్చటుంచుచుండినది చూపినవి. అనేకమైన ఇటాలీయ సేనలను చాలా యుద్ధసామగ్రిని బ్రిటిషుసేనలు వశపరచుకొనినవి.

జర్మనీబ్రిటనులయుద్ధము

డిసంబరు ౧౬, ౧౭, ౧౮ తేదులలో బ్రిటనుపైజర్మనీవిమానాల దాడులు బహు స్వల్పము. జర్మనీవారి ప్రదేశాలపై బ్రిటిషువిమానాల దాడులు యింకను తీవ్రముగా నుండెను.

కర్నాటక సత్యాగ్రహుల రెండవ పట్టిక

గాంధిమహాత్ముని అజ్ఞ

ధార్వారు, డిసెంబరు ౧౭

కర్నాటక రాష్ట్రీయ సత్యాగ్రహుల ప్రథమ పట్టిక చాలావరకు పూర్తి అయిపోయినందున ... మారు ౨౦౦ మందిపేర్లుగల రెండవపట్టిక మహాత్మాగాంధిగారి అనుమతికై పంపబడెను.

మొదటి జాబితాలో, శాసనసభ్యులయు, అఖిలభారత కాంగ్రెసుపరిషత్తు సభ్యులయు పేర్లుమాత్రమేయుండెను, కాని యీరెండవజాబితాలో సాధారణ కాంగ్రెసువాదులు ప్రముఖులగు డాక్టర్ ... హార్డికరు, శ్రీమతి ... బాయి పండరికరు, ఆర్, దివాకరు మొదలగువారు కలరు,

రెండవ జాబితాలో చేర్చబడ్డవారు ... అవసరమైనపుడు సత్యాగ్రహం ప్రారంభించదగుతని వారికి ... తెలిపియున్నారు,

Printed and Published by, G Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad-Dn. Editor- S. Prathapa Reddy B. A. B.L